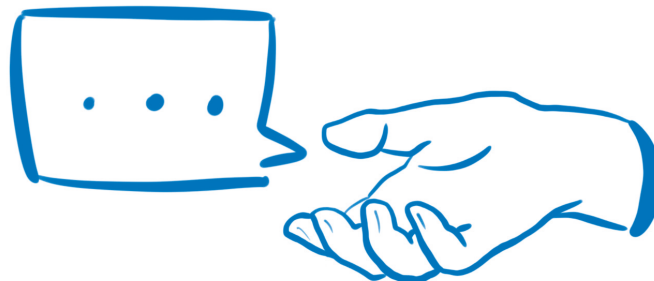

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Institut de Desenvolupament
Professional
UNIVERSITAT DE BARCELONA

JORNADA “EXPERIÈNCIES D’APRENTATGE SERVEI A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA”

DESENVOLUPAMENT I EXPERIÈNCIES
PRESENTADES

Organitzada pel grup ApS(UB)
amb la col·laboració de l’IDP-ICE
2021/2022

Jornada “Experiències d’aprenentatge servei a la Universitat de Barcelona”: desenvolupament i experiències presentades

PRESENTACIÓ

Han passat dos anys des de la darrera Jornada organitzada pel Grup d’Aprenentatge Servei de la Universitat de Barcelona (Grup ApS UB). Al mig, dos terrabastalls ens han sacsejat. Ens ha deixat la Laura Rubio Serrano, promotora, cofundadora del grup ApS UB i inspiradora de la incorporació de l’ApS en la pràctica docent per molts i moltes de nosaltres. D’altra banda, una pandèmia vírica -la COVID-19- ha forçat canvis rellevants en multitud d’aspectes, també en les pràctiques educatives. Amb la voluntat de seguir avançant en els reptes que aquesta nova situació ens ha plantejat, es va conformar, dins el grup ApS UB, un comitè científic/organitzador de diferents ensenyaments format per Maria Antonia Buenaventura, de Treball Social; Mar Grasa, de Biologia; Pilar Modamio, de Farmàcia i Ciències de l’Alimentació; Cristina Poblet, d’Economia i Empresa, Elisabet Playà, de Ciències de la Terra i Mònica Rius, de Filologia i Comunicació. Així, el 13 de maig de 2022 es va celebrar presencialment una nova Jornada ApS(UB) a la Sala de Graus Margarida Comas de la Facultat d’Educació.

La Jornada, titulada “Experiències d’Aprenentatge Servei a la Universitat de Barcelona”, tenia, per un costat, la finalitat de facilitar una reflexió conjunta sobre l’aplicació de l’ApS a la tasca docent; i, per l’altra, compartir les experiències desenvolupades a la nostra universitat. La trobada es va presentar com un espai d’aprenentatge i formació en xarxa que alhora serví d’inspiració i estímul per iniciar-se en l’ApS.

EXPERIÈNCIES D’APRENTATGE SERVEI A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

13 DE MAIG DE 2022
FACULTAT D’EDUCACIÓ, SALA DE GRAUS MARGARIDA COMAS

El Grup d’Aprenentatge Servei de la Universitat de Barcelona organitza aquesta jornada amb la finalitat de reflexionar conjuntament sobre l’aplicació de l’ApS a la tasca docent, a més de compartir les experiències desenvolupades a la nostra universitat. La Jornada vol ser un espai d’aprenentatge i formació de xarxa que alhora servirà d’inspiració i estímul per iniciar-se en l’ApS. La jornada està adreçada al professorat de la UB, independentment del coneixement previ i l’experiència en l’ApS, i a l’estudiantat implicat en experiències d’ApS.

Programa

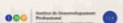
9:30 h Registre de participants
9:40 h Presentació i inauguració de la Jornada a càrrec del grup ApS(UB) i Concepció Amat, vicerectora de Política Docent amb la intervenció “Obrim els programes de formació a la comunitat. La UB compromesa amb l’ApS”.
10:00 h Conferència “ApS, canvi de paradigma i revolució educativa”. A càrrec de Josep Puig Rovira, membre del grup de recerca GREM.
11:00 h Sessió de pòsters amb presentacions per part de professorat i estudiantat d’experiències ApS a la UB
12:30 h Taula rodona sobre plantejament i indicadors de qualitat d’un projecte d’ApS des de la perspectiva de diferents àmbits de coneixement.
13:45 h Cloenda

Vols presentar un pòster?

Envia la proposta (títol, autors, afiliació i resum del contingut en 150 paraules) a l’adreça de correu electrònic apsub@ub.edu. Data màxima: 20 d’abril de 2022.
Pòster: format lliure, fent constar Nom i Cognoms dels autors, Assignatura, Facultat i Entitat/s involucrades. Mida DinA0 (841x1189 mm). Els propis autors els penjaran el dia de la Jornada.
Els autors rebran un certificat de presentació.

Inscripcions

PDI: a través de l’enllaç de matrícula de l’IDP-ICE
Estudiants: enviar correu a apsub@ub.edu

Activitat finançada en el marc de l’Acord de Formació per a l’Ocupació de les Administracions Públiques, signat mitjançant un conveni de col·laboració entre aquesta Universitat i l’Escala d’Administració Pública de Catalunya

DESENVOLUPAMENT DE LA JORNADA

La jornada, a la qual s'hi van inscriure 80 participants, va estar organitzada en tres parts. A l'inici, va tenir lloc la presentació de la Jornada a càrrec d'Anna Escofet i Mònica Rius, membres del grup ApS UB. A continuació, la vicerectora de Política Docent, Concepció Amat, va inaugurar la Jornada amb una xerrada titulada "Obrim els programes de formació a la comunitat. La UB compromesa amb l'ApS. Seguidament, Josep Puig Rovira, membre del grup de recerca GREM, va donar la conferència "ApS, canvi de paradigma i revolució educativa", al final de la qual es va obrir un torn obert de preguntes.

La segona part de la jornada va consistir en la sessió de pòsters d'ApS, presentats per l'estudiantat i el professorat de diferents facultats de la UB. Les persones responsables dels pòsters estaven convidades a explicar les seves experiències d'ApS davant el públic assistent. Es van exposar un total de 28 pòsters i la distribució per centres va ser la següent:

Centre de la Universitat de Barcelona	Núm pòsters
Facultat de belles Arts	8
Facultat de Biologia	6
Facultat Ciències de la Terra	1
Facultat d'Economia i Empresa	1
Facultat de Dret i d'Economia d'Empresa	1
Facultat d'Educació	3
Facultat de Farmàcia i ciències de l'Alimentació	1
Facultat de Medicina i ciències de la Salut	4
Facultat de Psicologia	2
Facultat de Química	1
Total	28

Font: elaboració pròpia

Cal destacar que es va tenir una mostra de projectes prou àmplia no només pel que fa a la temàtiques tractades -com es veu al quadre-, sinó també pel fet que els pòsters estaven relacionats amb diverses etapes formatives de la universitat (assignatures de grau -inclòs el TFG-, de màster i d'altres cursos de postgrau).

La tercera part de jornada va consistir en una taula rodona sobre el plantejament i els indicadors de qualitat d'un projecte d'ApS des de la perspectiva de diferents àmbits de coneixement. Es van presentar experiències de les Facultats de Belles Arts (Joan Miquel Porquer), d'Economia i Empresa (Cristina Poblet), d'Infermeria (Victòria Morin) i de Treball Social (Maria Antonia Buenaventura).

COMUNICACIONS PRESENTADES

Es llisten a continuació els diferents pòsters presentats i el resum de cada experiència:

1 *La relació de partenariat, element clau de l'aprenentatge servei.* Esparza M, Escofet A. Oficina d'Aprenentatge Servei, Facultat d'Educació, Universitat de Barcelona.

La relació de partenariat que s'estableix amb les entitats socials és un dels elements fonamentals per a que els projectes d'aprenentatge servei siguin exitosos. Ens referim a una doble qüestió: per una banda les entitats són agents educadors imprescindibles en l'acompanyament de l'aprenentatge experiencial que porten a terme els estudiants universitaris, i per altra banda garanteixen que el servei realitzat pels estudiants tingui tot el seu sentit i adequació a les necessitats socials. És per això que l'establiment de la relació de partenariat és clau. Aquest treball vol mostrar les característiques clau que ha de tenir aquesta relació conceptualitzades des de l'Oficina d'ApS a partir de l'anàlisi de la feina feta els darrers 12 anys.

2 *Artquímia, fabriquem i provem les tintes medievals. Una experiència ApS al context del projecte "Compartir Idees".* Romero Pineda R, Abalos García R, García Egea D. Universitat de Barcelona.

Experiència ApS al context del projecte "Compartir Idees, La Universitat va a l'Institut", desenvolupada el 5 d'abril de 2022 a l'Escola Virolai de Barcelona. Classe-Taller adreçada a un conjunt de 90 alumnes de tres grups de segon curs d'ESO, àrea d'Educació Visual i Plàstica. Els estudiants de Grau en Belles Arts expliquen des d'una perspectiva de sostenibilitat, tipus de tintes tradicionals, concretant l'acció en la fabricació de Tintes Metàl·liques també conegudes com a Tintes Medievals. Es convida a fabricar aquesta tipologia de tinta i a experimentar amb ella gràfica i plàsticament sobre suport de paper. L'experiència permet als participants conèixer tintes naturals i ecològiques, motivant la seva reflexió entorn a la necessitat d'actituds sostenibles i de preservació del patrimoni i la memòria. L'alumnat (ApS) adquireix a l'activitat continguts i competències dels estudis cursats alhora que implementa un servei a la comunitat mitjançant aquesta iniciativa lligada a la seva professionalització.

3 *Pintures de terra i altres cuines. Una experiència ApS de fabricació de pintures ecològiques al context de Drapart'21. Festival Internacional d'Art Sostenible de Catalunya.* Romero Pineda R, Abalos García R, García Egea D, Ros Vallverdú J, Ortega Solano JC. Universitat de Barcelona.

Experiència ApS al context de la 21a edició del Festival Internacional d'Art Sostenible de Catalunya desenvolupada el dijous 2 de desembre de 2021 a l'Espai El Borsí de l'ajuntament de Barcelona. Classe - Taller dirigida al públic assistent, majoritàriament infantil on l'alumnat ApS, estudiant de Grau en Belles Arts, expliquen des d'una perspectiva de sostenibilitat, tipus de pintures tradicionals, concretant la seva acció en la fabricació de pintures al Tremp d'Ou. Es convida als assistents a fabricar aquesta tipologia de pintura i a pintar amb ella de manera lliure i espontània sobre suport de paper. L'experiència permet als participants conèixer pintures naturals i ecològiques, motivant la seva reflexió entorn a la necessitat d'actituds sostenibles i respectuoses amb

el medi ambient per un món millor. L'alumnat (ApS) adquireix a l'activitat continguts i competències dels estudis cursats alhora que implementa un servei a la comunitat mitjançant aquesta iniciativa lligada a la seva professionalització

4 *Jugues amb la Carme? Una experiència d'Aprenentatge Servei entorn a la figura i obra de l'Artista Naïf Carme Rovira.* Romero Pineda R, Martínez Arroyo A, Civit López A, Porquer Rigo JM, Grau Costa E. Universitat de Barcelona.

Amb l'objectiu conèixer la figura i obra de Carme Rovira (Vilassar de Mar, 1907-1985), i dirigit per estudiants del Grau en Belles Arts, l'experiència desenvolupada el 10 d'octubre de 2021 al Museu Carme Rovira de Vilassar de Mar, va consistir en un taller dirigit a infants, amb el resultat d'una obra de cocreació realitzada pels participants a partir de la iconografia rellevant de l'artista. Aquesta obra de caràcter plàstic/visual es tracta d'un mural sobre suport pla metàl·lic magnètic inspirats en iconografies reconegudes a l'obra de Carme Rovira. L'experiència permet als infants conèixer l'obra d'aquesta vilassarenca universal i motivar la seva participació envers la cultura i el coneixement potenciant la seva creativitat artística, valor inherent de les societats compromeses, democràtiques, igualitàries, inclusives i responsables. L'alumnat (ApS) adquireix a l'activitat continguts i competències dels estudis cursats alhora que implementa un servei a la comunitat mitjançant aquesta iniciativa lligada a la seva professionalització.

5 *Avaluació d'un projecte ApS relacionat amb les violències masclistes digitals (VMD).* Freude L, Camps C, Almeda E, Ortiz R, Bonet J. Facultat d'Economia i Empresa. Universitat de Barcelona.

Les violències masclistes digitals (VMD) són un fenomen social important per a l'estudi i l'ensenyament de la sociologia. L'aprenentatge servei (ApS) constitueix una eina pedagògica clau, també per a la docència feminista. A aquesta ponència presentem una proposta d'avaluació d'un projecte d'innovació docent que introdueix les VMD a través de l'ApS a l'ensenyament de la Sociologia. El projecte forma part del Projecte d'Innovació Docent "Compartir Idees. La Universitat va a l'Institut" de la Universitat de Barcelona. A aquest projecte, estudiants universitaris duen a terme un taller basat en els continguts i les competències a adquirir a les classes i dirigit a estudiants d'institut. Aquí us presentem una primera avaluació pilot d'aquest projecte on s'introdueix la investigació feminista sobre VMD a una assignatura optativa de Sociologia dels Gèneres.

6 *Com construïm l'ApS a la nova "Clínica d'Economia Familiar i Social" del Projecte dret al Dret.* Poblet Farrés MC (1), Roy Pérez C (2), Costa Cuberta M (3), Gómez Ruiz M (4), Mayné Sellés J (4). (1) Departament d'Economia, Facultat d'Economia i Empresa. Universitat de Barcelona. (2) Departament de Dret Privat, Facultat de Dret. Universitat de Barcelona. (3) Professora Jubilada de la Facultat d'Economia i Empresa. Universitat de Barcelona. (4) Universitat de l'Experiència. Universitat de Barcelona.

La nova Clínica Jurídica d'Economia Familiar i Social és una aposta conjunta de les facultats de Dret i d'Economia i Empresa. La clínica ha iniciat el seu trajecte acadèmic amb la creació d'una línia de treballs de fi de grau (TFG) pels estudiants del doble itinerari d'ADE-dret basada en estudis sobre l'economia social i la protecció dels usuaris

de productes i serveis financers. Al ser una clínica jurídica s'estructura sota els paràmetres de l'ApS, de manera que des de l'inici s'han buscat contactes amb entitats per mirar de que els TFG que es realitzin ho facin cobrint necessitats específiques de les mateixes. No sempre és possible crear aquests lligams i fer efectiu un aprenentatge servei amb una entitat concreta. Tot i així, i per tal de ser un motor de servei a la comunitat, als estudiants se'ls demana la redacció d'un apartat específic amb un caràcter promocional o de difusió, per exemple una guia per a consumidors i usuaris, etc. Amb tot aquest material de difusió creat pels diferents TFG redactats al llarg d'un curs, es crearà un document que formarà part de la plataforma de servei de la clínica per possibles consultes de particulars.

7 Existeix la dieta ideal? Intervenció d'aprenentatge servei sobre alimentació saludable i detecció de trastorns de la conducta alimentària. Garcia Fisas M (1), Ruiz Rodriguez P (1), Roselló Navarro P (2), Navarro-Sabaté A (1). (1) Departament d'Infermeria Fonamental i Medicoquirúrgica. Escola d'Infermeria. Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, Universitat de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Barcelona (2) CAP Can Vidalet, CatSalut, Servei Català de la Salut, Esplugues de Llobregat, Barcelona.

Els Trastorns de Conducta Alimentària tenen una prevalença mundial del 4,11%. En els dos últims anys, a causa de la pandèmia causada per la Covid-19, els TCA s'han vist augmentats. Davant l'augment de casos a la zona de Can Vidalet, a Esplugues de Llobregat, s'ha vist una necessitat clara de la comunitat per a afrontar la situació. Després d'analitzar-la, s'ha detectat una falta de coneixements i falta d'autocura davant els TCA i ha sorgit la necessitat de proporcionar eines al jovent que els permetin detectar símptomes d'alarma dels TCA així com poder seguir una dieta saludable i equilibrada. La metodologia que s'ha seguit ha estat la realització d'una intervenció de dues hores a tots els grups de 3r i 4t d'ESO de l'institut Joanot Martorell i a tots els grups de 4t d'ESO de l'Escola Utmar, dins de l'àmbit del Programa Salut i Escola (PSiE) del CAP Can Vidalet.

8 L'experiència del ApS del MIGA (UB-UAB) i el municipi de Centelles. Treballant mà a mà per la sostenibilitat i gestió integral. Pellicer I (1), Castrechini A (1), Pons D, Pocoví G (1), Portabella O (1), Pol E (1), Martínez Pérez M (2). (1) Secció Psicologia Social. Facultat de Psicologia. Universitat de Barcelona. (2) Servei d'Assistència Tècnica de Medi Ambient. Ajuntament de Centelles.

El Postgrau en gestió Ambiental a l'Empresa i l'Administració pública: Recursos, comunicació i canvi (GAEAP) des de fa anys aposta per un aprenentatge que apropa als estudiants a les necessitats i reptes socioambientals de diversos municipis de tots la geografia catalana, a través de la realització dels projectes de postgrau. Enguany hem anat un pas més enllà, transformat l'Aprenentatge basat Projectes (ABP), en Aprenentatge servei (ApS) en l'establir col·laboració amb l'ajuntament de Centelles. Amb aquesta col·laboració s'ha permès apropar els estudiants a l'experiència professional al tenir com a interlocutors a tècnics i responsables municipals, rebre la retroalimentació d'aquests i, el més important, saber que les seves propostes de millorar en temes de sostenibilitat i gestió ambiental no queden en un calaix, sinó que són tinguts en consideració i poden ser d'utilitat per Centelles.

9 *Dos estudis botànics com a exemples d'ApS al grau de Biologia: des de l'estudi d'una herba exòtica problemàtica al Baix Llobregat fins la catalogació de la flora i la vegetació en una ruta ecoturística a l'Alt Penedès.* Chamorro L, Blanco-Moreno JM, Carbonell J, Gómez D. Secció Botànica i Micologia. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciència Ambientals. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona-IRBio.

Dues experiències botàniques en ApS que s'han originat a partir de propostes des d'entitats públiques i s'han desenvolupat al segon cicle del grau de Biologia. La primera és l'avaluació de l'efecte de diferents mesures de control d'ambròsia, una herba al·lòctona considerada potencialment invasora a Catalunya. Aquest estudi proposat per l'ajuntament de Viladecans ha estat el tema d'un Treball Final de Grau de Biologia (2021). El segon treball s'ha originat des d'entitats sense ànim de lucre: el Centre d'Estudis de Subirats i el Centre d'Estudis del Paisatge Vitivinícola en col·laboració amb les regidories de Turisme i Medi Ambient de l'Ajuntament de Subirats, amb la necessitat de catalogar la flora i la vegetació de rieres i torrents per completar el patrimoni natural en una ruta ecoturística dins el paisatge penedesenc. Aquest treball es desenvolupa actualment per un estudiant en l'assignatura d'especialització en flora vascular (cormòfits) dins del Grau de Biologia (2022).

10 *Sóc, som, fem comunitat.* Caballero Prior C (1), Gámiz Dorado A (1), González Márquez I (1), Martínez Serrano M (1), Serrano Rodríguez R (1), Lourenço Viaga R (1), Buenaventura Bueno MA (2). (1) Estudiants de la Universitat de Barcelona. (2) Facultat d'Educació. Universitat de Barcelona.

La intervenció comunitària es constitueix com una eina de canvi social molt versàtil en la qual participen múltiples actors, per la qual cosa els seus resultats incideixen en tots els sectors de la població. En el cas que es presenta, mitjançant el projecte "Compartir idees" de la Universitat de Barcelona, emmarcat a l'assignatura de Treball Social Comunitari, s'han realitzat activitats amb joves amb l'objectiu de fomentar l'acció comunitària a través de xerrades a dos instituts de Barcelona per part d'estudiants del grau de Treball Social. Aquestes xerrades es caracteritzen per tenir una part participativa: una gimcana anomenada Quo Vadis en la qual sortim de l'entorn de l'aula per a submergir-nos als carrers del barri. La finalitat és vincular als joves al seu barri, despertar el sentiment de pertinença a una comunitat i treballar juntament amb totes les persones que conformen el barri per a detectar necessitats comunes i aconseguir cobrir-les.

11 *Cadirem. Una proposta d'Aprenentatge Servei en el marc del Festival Internacional d'Art Sostenible de Catalunya Drap-Art'21.* Civit López A, Llobet Sarria J, Grau Costa E. Departament d'Arts i Conservació-Restauració. Facultat de Belles Arts. Universitat de Barcelona.

El Festival Internacional d'Art Sostenible de Catalunya Drap-Art es realitza anualment al barri Gòtic de la ciutat de Barcelona amb l'objectiu de promoure l'art sostenible i d'apropar els processos de creació artística a la ciutadania. A través d'un conveni de col·laboració i d'Aprenentatge Servei, la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona col·labora amb Drap-Art participant en la programació amb el seu alumnat i professorat. En aquesta comunicació, centrem l'interès en una de les propostes positives de l'edició 2021, Cadirem, com a mostra de l'Aprenentatge Servei realitzat durant el Festival. Es proposa a l'alumnat de l'àmbit d'escultura la realització i reinter-

pretació d'una cadira a partir d'elements reciclats i reutilitzats. Les propostes, seleccionades mitjançant concurs, son exposades a la plaça del Rei de Barcelona. L'alumnat té la oportunitat de posar en pràctica els aprenentatges amb l'acompanyament que reben a la Facultat mentre que ofereixen una proposta expositiva dinamitzadora pel barri Gòtic.

12 *Poètiques de resistència/resiliència. Una experiència d'Aprenentatge Servei en el marc del projecte Unides les nostres forces (Viribus Unitis) a Can Castells Centre d'Art.* Civit López A, Grau Costa E, Martínez Arroyo A, Porquer Rigo, JM, Romero Pineda. Departament d'Arts i Conservació-Restauració. Facultat de Belles Arts. Universitat de Barcelona.

La Facultat de Belles Arts i el Can Castells Centre d'Art realitzen anualment diversos projectes, col·laborant en el desenvolupament de propostes artístiques i culturals, de recerca i dinamització social i educativa. A través d'un conveni de col·laboració i d'Aprenentatge Servei entre la Universitat de Barcelona i l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat. L'any 2021, durant la situació de pandèmia, el projecte Unides les nostres forces (Viribus Unitis) proposa un diàleg amb el públic, cercant confluències i complicitats. Les propostes havien de ser accessibles mitjançant continguts textuals, audiovisuals, físics o virtuals. Alhora també s'havien de compartir mitjançant una proposta de cocreació. Les propostes seleccionades mitjançant concurs van ser exposades al Can Castells Centre d'Art. L'alumnat participant va adquirir competències i va posar en pràctica els coneixements de les assignatures cursades, permetent també la seva vinculació al món professional. Alhora, van realitzar accions de difusió i creació artística, apropant l'art al públic i convertint-lo en participant.

13 *“La globalització influeix en la nostra fauna?”: 7 anys participant en el projecte “Compartir idees: la universitat va a l'institut”.* Goula M. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona.

L'activitat “La globalització influeix en la nostra fauna?” s'ha desenvolupat en el marc de l'assignatura de “Gestió d'espècies nocives”, del grau de Ciències Ambientals. Dins del temari, es va triar l'aspecte de les espècies animals exòtiques, que poden arribar a ser invasores. Des de la xerrada es dona un ampli ventall d'exemples, des dels quals s'aborden quines son les vies d'entrada d'aquestes espècies exòtiques i quines conseqüències poden arribar a tenir. Es planteja a l'alumnat d'institut la reflexió sobre si es poden evitar aquestes situacions, i quines accions al seu abast poden minimitzar l'entrada i l'expansió d'aquestes espècies exòtiques invasores. La xerrada inclou per tant molts aspectes d'aprenentatge tant per la part emissora com receptora, i de servei en tant que pot modificar hàbits en relació al tema proposat.

14 *Intervenció d'alfabetització en salut mental a adolescents.* Ros-Fargas O (1), Arús Riera B (1), Vallejos Díaz L (1), Ruffo Fernández C (1), Romero A (2), Cegri F (1), Lumillo I (2). (1) Universitat de Barcelona, Facultat de Medicina i Ciències de la Salut. (2) Fundació Orienta, Sant Boi de Llobregat.

Introducció: Els estralls que la COVID-19 han generat a Sant Boi de Llobregat han fet que l'ajuntament crees el “Pacte Ciutat” com a estratègia de salut comunitària per afrontar-los. Part de les accions han anat orientades a millorar la salut emocional.

Objectiu: Potenciar l'acció preventiva en salut emocional i la reducció de l'estigma en adolescents. Realització del Servei: En col·laboració amb la Fundació Orienta s'han realitzat 3 xerrades de 90 minuts a 61 alumnes de 2n d' Educació Secundària Obligatoria sobre gestió emocional i prevenció de conductes de risc. La intervenció s'ha avaluat mitjançant la comparació d'un qüestionari pre i post intervenció. Resultats principals: L'alumnat ha demostrat conèixer els principals estigmes i conductes de risc i han demostrat saber quan demanar ajuda i com. Conclusions: Aquesta intervenció ha premès crear àmbits de reflexió a les aules i no només ha complert objectius sinó que també ha premès identificar conductes de risc en alumnes que requerien atenció especialitzada.

15 *Identificació i caracterització de microplàstics presents a la platja de la Barceloneta. Projecte Microplastics watchers.* Montes Besolí G, Martínez López M, Urban Palomar A. Secció de Ciència i Enginyeria de Materials. Facultat de Química. Universitat de Barcelona.

Microplastic watchers és un projecte de la plataforma Observadors del Mar que té com a objectiu promoure la investigació, l'aprenentatge i la conscienciació ciutadana sobre la problemàtica de contaminació per microplàstics a les platges del litoral català. El projecte s'adreça a alumnes de primària i secundària i té com a objectiu principal apropar els infants a la investigació científica real, promovent la sensibilització i conscienciació entorn a la contaminació per residus plàstics. La participació d'un estudiant de Química de la Universitat de Barcelona en aquest projecte sorgeix de la necessitat d'identificar rigorosament, mitjançant tècniques de caracterització de materials com FTIR-ATR, els plàstics que els alumnes han recollit i identificat qualitativament mitjançant el protocol establert al projecte. També es preveu la revisió del protocol de mostreig i classificació introduint millores en les etapes de separació de plàstics mitjançant proves que es puguin reproduir fàcilment a les escoles

16 *Tips per cuidar la teva salut mental.* Blanco P, Diaz A, Janué B, Bericat A, Garcia M, Martín L, Rahouti R. Grau d'infermeria. Facultat de Medicina i Ciències de la Salut. Campus Bellvitge. Universitat de Barcelona.

La nostra proposta és un taller dirigit a joves sobre la Salut Mental i sobretot, com a futures infermeres, explicar el nostre paper en aquesta especialització; prevenir el desencadenament de trastorns psicològics-psiquiàtrics. Per això, informem dels tips per aconseguir mantenir una bona salut mental.

17 *Existeix la dieta ideal? Intervenció comunitària en adolescents d'Esplugues de Llobregat respecte l'alimentació saludable i els Trastorns de Conducta Alimentària (TCA).* Culleré Cabrol B (1), Guamis Sol L (1), Roselló Navarro A (2), Solà Pola M (1). (1) Departament d'Infermeria de Salut Pública. Salut Mental i Maternoinfantil. Escola d'Infermeria. Facultat de Medicina i Ciències de la Salut. Universitat de Barcelona. (2) CAP Can Vidalet, CatSalut, Servei Català de la Salut, Esplugues de Llobregat.

Aquest treball final de grau consisteix en el procés de creació i aplicació d'una intervenció infermera en dos Instituts d'Educació Secundària Obligatoria (ESO) d'Esplugues de Llobregat. Ha estat dissenyat d'acord amb les necessitats detectades per part dels professionals de salut i adaptat a les diferents característiques dels adolescents

de la zona. Els dos grans eixos de la intervenció han estat l'alimentació saludable i els Trastorns de Conducta Alimentària (TCA). S'ha dut a terme mitjançant la modalitat d'Aprenentatge i Servei (ApS) dins del marc del Programa Salut i Escola (PSiE).

18 *ApS amb Anèl·lides. Serveis ambientals marins.* Martin J, Navas P, Ortega V, Pérez M, Puig R. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona.

Som J. Martin, P. Navas, V. Ortega, M. Pérez i R. Puig, un grup d'estudiants de 3r curs del grau de Ciències Ambientals de la Universitat de Barcelona que actualment estem duent a terme un projecte ApS emmarcat dins l'assignatura de Desenvolupament Sostenible. Col·laborem amb Anèl·lides, una entitat ambiental reconeguda, mitjançant 3 línies d'actuació: un projecte de comunicació per a les seves xarxes socials (confecció de cartells informatius), el projecte de la BioMARató 2022 i un projecte de creació d'un pòster final amb tots els resultats obtinguts durant la BioMARató. Durant la BioMARató ajudarem en l'organització i dinamització de l'esdeveniment de ciència ciutadana a les costes de Barcelona, participarem en els grups de cens de biodiversitat marina fent esnòrquel o submarinisme i gestionarem la informació recopilada amb l'aplicatiu MINKA.

19 *Interculturalidad en el proyecto ApS "Compartir ideas". Estrategia seguida en la 8ª edición del Máster Medicamentos, Salud y Sistema Sanitario.* García ER, Aquite Aguilar DR, Ausecha García SA, Colomé Font M, Jorge Novoa C, Moncada Asanza AK, Ge P, Duan X, Voces Martínez B, Lastra CF, Mariño EL, Modamio P. Unitat de Farmàcia Clínica i Atenció Farmacèutica. Departament de Farmàcia i Tecnologia Farmacèutica, i Fisicoquímica. Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació. Universitat de Barcelona.

La Agenda 2030, adoptada por la Asamblea General de las Naciones Unidas plantea 17 Objetivos para el Desarrollo Sostenible (ODS). El ODS 10 plantea reducir las desigualdades en los ingresos, así como aquellas basadas en la edad, el sexo, la discapacidad, la raza, la etnia, el origen, la religión o la condición económica o de otro tipo dentro de un país. En la 8ª edición del Máster Oficial Medicamentos, Salud y Sistema Sanitario de la Universidad de Barcelona (UB), se observa una gran diversidad cultural entre los estudiantes matriculados. La comunicación describe la estrategia seguida para abordar la inclusión de la competencia etnicidad en el proyecto transversal de aprendizaje-servicio "Compartir ideas. Conferències-taller dels i les estudiants de la UB" por estudiantes y profesorado implicado en el máster. Con ello se pretende concienciar sobre la realidad global de modelos sociales complejos y fomentar una ciudadanía crítica y sensible hacia los ODS.

20 *FESTIVAL LUX HOMINUM. La Ilum de Pallejà 2022. Un projecte d'ApS.* Asensio Fernández JA (1), Asensio Arjona V (1), Compte Barceló MM (2), Madrigal Criado M (2), Marugan Oliva O (3), Ortega Cruz A (1), Crisan SA (1). (1) Unitats de l'Experimentació Artística. Espais Artístics, Llum i Mutacions Ambientals. Facultat de Belles Arts. Universitat de Barcelona. (2) Universitat de Girona. (3) Universitat Autònoma de Barcelona.

Lux Hominum, La Ilum de Pallejà 2022; és un projecte que es consolida en el temps mitjançant eines docents i participatives que parteixen des de la Facultat de Belles

Arts de la Universitat de Barcelona. Aquesta iniciativa es desenvolupa i crea en assignatures d'aquesta Facultat que tenen a veure amb el tractament de la llum en propostes artístiques que es presenten a l'espai tridimensional. La idea és traslladar aquestes propostes artístiques més interessants al carrer en el marc d'un festival d'art i llum a la localitat de Pallegà. Per aquesta raó, és va fer un conveni amb aquest Ajuntament i és va crear un projecte amb la Fundació Bosch i Gimpera per donar cobertura a l'encàrrec i l'aportació de l'Ajuntament a aquest projecte. El resultat, un petit festival artístic amb 14 intervencions artístiques a on la llum és el principal exponent, juntament amb la participació ciutadana.

21 *Xenia: Com la pròpia universitat es la comunitat de destí de la nostra intervenció.* Ardenuy Zabala A, Carmona Monferrer M, Carrillo Bestagno G, Fernández RD, Galan Querol N, Garay Companys M, Pedro Navarro A. Universitat de Barcelona.

Xenia és un projecte amb finançament de la convocatòria Erasmus+ que té com finalitat l'elaboració d'un índex per mesurar com les universitats europees promouen la inclusió i participació del col·lectiu LGTBIQ+ dintre d'elles. En el marc d'aquest projecte i des de l'assignatura de Psicologia Comunitària hem aprofitat per desenvolupar un procés d'aprenentatge servei on la mateixa Universitat (la Facultat de Psicologia en el nostre cas) és la comunitat destinatària del Servei. Durant el curs 20-21 vàrem dur a terme un diagnòstic sobre la vivència dels membres del col·lectiu LGTBIQ+ en la Facultat de Psicologia. I durant el curs 21-22 s'ha constituït un espai de treball (grup motor) conformat per membres de la comunitat universitària des del que s'han dut a terme diverses accions per a la integració i participació del Col·lectiu LGTBIQ+ a la Facultat de Psicologia. En aquest pòster volem presentar el procés desplegat i les accions realitzades.

22 *La Universitat va a l'Institut a parlar sobre Cànnabis, genètica i trastorns mentals.* Rosa A, Fatjó-Vilas M, Arias B. Secció Zoologia i Antropologia Biològica. Departament Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona.

S'ha demostrat que consumir cànnabis incrementa el risc per desenvolupar trastorns mentals greus. A més, sabem que l'edat a la que s'inicia el consum, així com la càrrega genètica individual modulen la susceptibilitat als efectes derivats d'aquest consum. Aquesta xerrada-taller pretén mostrar als/les alumnes d'ESO els efectes del consum de cànnabis sobre el desenvolupament i funcionament del cervell i, de manera més concreta, com el tipus de cànnabis i la freqüència de consum influeixen en l'aparició de trastorns mentals i/o alteracions cognitives (problemes de memòria o atenció, per exemple). Així mateix, pretén explicar com les petites diferències que existeixen entre el genoma de dues persones són responsables, en part, de les diferències en l'efecte que el cànnabis produeix en aquestes persones. Un percentatge elevat d'adolescents (23%) consumeix cànnabis. Mitjançant aquesta xerrada-taller, els nostres estudiants del Màster d'Antropologia Biològica comparteixen el seu coneixement en el tema i conversen sobre els riscos del consum de substàncies.

23 *Desenvolupament sostenible a través de l'ApS, assignatura al grau de Ciències Ambientals de la Facultat de Biologia.* Esparza M (1), Tello E (2), Ortega M (2), Grasa M (3). (1) Departament d'Educació Lingüística i Literària, i Didàctica de les Ciències Experimentals i de la Matemàtica, Facultat d'Educació. Universitat de Barcelona. (2) Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial, Facultat d'Economia. Universitat de Barcelona. (3) Departament de Bioquímica i Biomedicina Molecular, Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona.

L'assignatura Desenvolupament Sostenible orbita des del curs 2016-17 al voltant d'un projecte d'Aprenentatge-Servei que els estudiants desenvolupen al llarg de tres mesos en estreta col·laboració amb una entitat sense ànim de lucre. Elles ens plantegen les problemàtiques a què s'enfronten i els i les nostres estudiants, a través del treball en equip, desenvolupen un projecte que permeti avançar o aportar quelcom interessant per l'entitat. La transformació de la docència d'aquesta assignatura ha possibilitat millorar el procés d'aprenentatge dels estudiants, avaluat a través d'enquestes i notes obtingudes, fomentar la confiança dels estudiants en les pròpies capacitats i habilitats, potenciar-ne el sentit crític i capacitat d'anàlisi davant d'una realitat complexa, i posar en valor l'impacte de la societat civil organitzada i les entitats sense ànim de lucre en la transformació cap a la justícia social i ambiental. Els projectes s'estructuren en tres eixos bàsics: a) Impacte de la contaminació ambiental; b) Seguretat alimentària i impacte de l'alimentació sobre la sostenibilitat i la salut; i c) Conscienciació de l'impacte ambiental de les pròpies eleccions i actituds de consum.

24 *Practicums i TFG, una oportunitat per introduir l'ApS als ensenyaments universitaris.* Busquets S (1), Camps M (1), Llorente G (2), Madrid C (3), Oliva F (3), Sauras T (2), Soto V (4), Grasa M (1). (1) Departament de Bioquímica i Biomedicina Molecular, Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. (2) Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals, Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. (3) Departament de Genètica, estadística i Microbiologia, Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. (4) Departament de Patologia i Terapèutica Experimental, Facultat de Medicina i Ciències de la Salut. Universitat de Barcelona.

Els Practicums i TFG constitueixen tres assignatures que als graus de Biologia, Bioquímica, Biotecnologia, Ciències Ambientals i Ciències Biomèdiques sumen les seves hores per dedicar-les al desenvolupament en profunditat d'un únic projecte. Aquests projectes poden desenvolupar-se en grups de recerca de la UB, en grups de recerca fora de la UB nacionals (instituts de recerca, CSIC, etc) i internacionals (programa Erasmus) i també en empreses, entitats públiques i civils que presentin projectes i necessitats a les quals el nostre estudiantat pot donar suport i resposta. És en aquesta modalitat majoritàriament, on es desenvolupen projectes d'Aprenentatge-servei (ApS) en l'àmbit de l'Educació Ambiental, innovació docent, impacte i reducció de residus, promoció de la biodiversitat i transició agroecològica entre d'altres, en col·laboració amb Fundacions, ajuntaments, camps d'aprenentatge i agències governamentals. D'aquesta forma, a banda de constituir una experiència professional enriquidora que permet posar en pràctica els coneixements adquirits durant el grau i millorar i incorporar noves capacitats, l'ApS permet adquirir la consciència de la responsabilitat social i servei a la comunitat, que constitueixen el tercer pilar de la nostra tasca universitària i tanmateix, roman poc present en la nostra pràctica acadèmica.

25 *La serigrafia amb tintes naturals. Una mirada cap l'origen". Una experiència ApS al context del projecte "Compartir Idees". Ortega Solano JC, Romero Pineda R, Porquer Rigo JM, Carrera Doria ML, Lánchez Parlerm L. Universitat de Barcelona.*

Experiència ApS al context del projecte "Compartir Idees, La Universitat va a l' Institut", desenvolupada el dijous 3 de juny de 2021 a l'IES Lluís Vives de Barcelona. Classe/ Taller adreçada a un conjunt de 9 alumnes de primer de Batxillerat i, que imparteix estudiants de Grau en Belles Arts de l'assignatura UEA NOUS RECOBRIMENTS I CONTINENTS EN ART, expliquen des d'una perspectiva de sostenibilitat, com l'estampació i impressió en Serigrafia amb tites d'origen natural, es pot recuperar com a medi de treball gràfic i alhora respectuós amb el medi ambient. Es convida als assistents a la preparació de les tintures naturals per poder ser espessides per la seva aplicació serigràfica. Es treballa amb la imatge del logotip de l'escola que és imprès sobre paper i sobre teixit de cotó (borsa). L'experiència permet als participants conèixer el sistema d'impressió en serigrafia, motivant la seva participació i reflexió entorn de les possibilitats de la Serigrafia com a medi artístic i alhora una possibilitat laboral dins del camp de les arts gràfiques de forma sostenible. L'alumnat (ApS) adquireix a l'activitat, continguts i competències dels estudis cursats alhora que implementa un servei a la comunitat mitjançant aquesta iniciativa lligada a la seva professionalització.

26 *Santa Eugènia del Congost i la recuperació d'uns records. Ortega Cruz A (1), Candanedo Parramón N (2). (1) Departament d'Arts i Conservació-Restauració. Facultat de Belles Arts. Universitat de Barcelona. (2) Estudiant de la Universitat de Barcelona.*

Un projecte amb conveni des de 2019, d'innovació educativa creat pel Grup d'Innovació docent consolidat (GIDC), ATESI (Art, Territori, Estratègia Docent, Sostenibilitat i Intervenció Social), Codi UB: GINDO-UB/162, de la Universitat de Barcelona, sota la Responsable, la Dra. Eulàlia Grau, el Dr. Joan Miquel Porquer i el Dr. Andrés Ortega, de la Facultat de Belles Arts, Departament d'Arts i Conservació Restauració, de la UB. Projecte d'atansament a la població per recuperar la seva memòria social, registrar-la i treballar-la amb una metodologia que integra l'actuació conjunta d'administracions, experts, centres docents i ciutadans/es; per a la realització d'obres i accions artístiques, com instal·lacions efímeres, performances, tallers, exposicions, congressos revistes, etc. Al projecte participen estudiants en règim de col·laboració en el marc del conveni de pràctiques d'ApS de la Facultat de BBAA de la UB. També col·laboren estudiants de centres d'ensenyament de la comarca d'Osona d'ensenyaments obligatoris i postobligatoris.

27 *GeoMinecraft: una activitat de Geologia per a les aules preuniversitàries. Viñolas G, Playà E, Sánchez M, Roca N. Facultat de les Ciències de la Terra. Universitat de Barcelona.*

GeoMinecraft és una iniciativa sorgida de la necessitat de divulgar geologia amb mètodes no convencionals i de forma més adaptada a la societat, mitjançant el videojoc Minecraft. Aquest projecte ha estat definit i dissenyat inicialment en el marc d'un TFG de Geologia (Universitat de Barcelona) i 2020PID-UB/039, "Podem fer ApS virtual?: creació d'una plataforma de difusió d'activitats de Ciències de la Terra per a estudiants d'ESO". Els videojocs són una gran eina per arribar al públic jove, i està a

la nostra mà, la dels investigadors, utilitzar-la. S'ha creat un món virtual on, mitjançant una gimcana, alumnes de 12-17 anys (darrer cicle Educació Primària, ESO o Batxillerat) poden realitzar proves amb contingut geològic, adaptat a les necessitats de cada grup. A més d'oferir coneixement, el projecte ajuda a desenvolupar habilitats i interessos per la ciència i la societat. El projecte es pot visualitzar a <https://www.ub.edu/portal/web/ciencias-terra/geominecraft>. Es planteja com una eina que el professorat pot usar per contextualitzar una lliçó del temari de Ciències de la Terra, o bé per introduir-lo de forma amena i pràctica i aprofitar els seus continguts per presentar els conceptes teòrics associats.

La relació de partenariats, element clau de l'aprenentatge servei

Anna Escofet i Mireia Esparza

Oficina d'Aprenentatge Servei

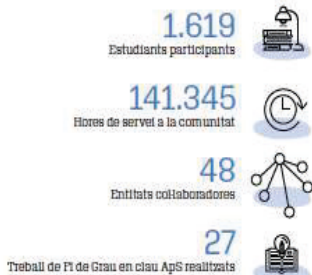
Facultat d'Educació de la Universitat de Barcelona

L'aprenentatge
servei requereix
construir una
xarxa de
partenariats

Les entitats
socials: agents
educadors i socis
imprescindibles

Principis que fonamenten la relació de partenariats

- **Reconeixement:** posant en valor la tasca de les entitats com a agents educatius en el procés formatiu dels i les estudiants.
- **Reciprocitat:** vetllant perquè els projectes d'aprenentatge servei suposin beneficis mutus per part dels diferents participants i implicats.
- **Corresponsabilitat:** subratllant la necessitat d'un treball compartit i coordinat des del disseny del projecte fins al moment de tancament del curs i la seva avaluació.
- **Comunicació i cura:** destacant la necessitat d'un intercanvi fluid i respectuós entre les diferents parts al llarg de tot el curs.

"Per a la meua entitat participar en el projecte d'ApS significa obrir-nos a la comunitat universitària per tal de deixar que els estudiants entrin a la nostra entitat, que coneixin la problemàtica de la salut mental des de dins i trencar una mica l'estigma de la societat cap a la salut mental. I si els estudiants són gent jove, se suposa que són futurs treballadors de l'àmbit social i això creiem que és molt important"

Clara Jiménez,
Associació per a la Rehabilitació de Persones amb Malaltia Mental (ARUP)

ARTQUÍMIA

"Fabriquem i provem les tintes medievals"

Una experiència ApS al context del projecte "Compartir Idees"

Artquímia, Fabriquem i provem les Tintes Medievals. Una experiència ApS al context del projecte "Compartir Idees".

Rafael Romero Pineda, Rocío Abalos García, Danna García Egea, .
Universitat de Barcelona.

Experiència ApS al context del projecte "Compartir Idees, La Universitat va a l'Institut", desenvolupada el 5 d'abril de 2022 a l'Escola Virolai de Barcelona. Classe-Taller adreçada a un conjunt de 90 alumnes de tres grups de segon curs d'ESO, àrea d'Educació Visual i Plàstica. Els estudiants de Grau en Belles Arts expliquen des d'una perspectiva de sostenibilitat, tipus de tintes tradicionals, concretant l'acció en la fabricació de Tintes Metàl·liques també conegudes com a Tintes Medievals. Es convidava a fabricar aquesta tipologia de tinta i a experimentar amb ella gràfica i plàsticament sobre suport de paper.

L'experiència permet als participants conèixer tintes naturals i ecològiques, motivant la seva reflexió entorn a la necessitat d'actituds sostenibles i de preservació del patrimoni i la memòria.

L'alumnat (ApS) adquireix a l'activitat continguts i competències dels estudis cursats alhora que implementa un servei a la comunitat mitjançant aquesta iniciativa lligada a la seva professionalització.

L'Experiència comunitària consisteix en fabricar i provar les tintes medievals. Aquestes tintes, anomenades metàl·liques, es fonamentades en reaccionar químicament una font iònica ferrosa (sulfat de ferro o aigua ferrosa) amb un àcid (àcid tànnic, àcid gàl·lic o tots dos). El resultat és una tinta blava fosca la qual si es desitja es pot enfosquir cap al negre amb un nanocarbó (negre de fum). A continuació aglutinem el resultat amb una goma aràbiga (*Acàcia senegalensis*) amb l'intenció de donar-li una qualitat adhesiva. Així, ja tenim la nostra tinta medieval amb la qual podem experimentar creativament sobre paper i altres diversos suports. Amb aquesta activitat, recuperem una tècnica en perill de desaparició, una tècnica ecològica, sostenible i patrimonial.

Rafael Romero Pineda
Rocío Abalos García
Danna García Egea

PINTURES DE TERRA I ALTRES GUINES

Una experiència ApS de fabricació de pintures ecològiques al context de Drapart'21. Festival Internacional d'Art Sostenible de Catalunya

Experiència ApS al context de la 21a edició del Festival Internacional d'Art Sostenible de Catalunya desenvolupada el dijous 2 de desembre de 2021 a l'Espai El Borsí de l'ajuntament de Barcelona. Classe- Taller dirigida al públic assistent, majoritàriament infantil on l'alumnat ApS, estudiant de Grau en Belles Arts, expliquen des d'una perspectiva de sostenibilitat, tipus de pintures tradicionals, concretant la seva acció en la fabricació de pintures al Tremp d'Ou. Es convida als assistents a fabricar aquesta tipologia de pintura i a pintar amb ella de manera lliure i espontània sobre suport de paper.

L'experiència permet als participants conèixer pintures naturals i ecològiques, motivant la seva reflexió entorn a la necessitat d'actituds sostenibles i respectuoses amb el medi ambient per un món millor.

L'alumnat (ApS) adquireix a l'activitat continguts i competències dels estudis cursats alhora que implementa un servei a la comunitat mitjançant aquesta iniciativa lligada a la seva professionalització.

Rafael Romero Pineda
Rocío Abalos García
Danna García Egea
Jaume Ros Vallverdú
Julio César Ortega Solano

JUGUES AMB LA CARME?

Una experiència ApS entorn a la figura i obra de l'artista Naïf CARME ROVIRA

Casa Museu Carme Rovira. Vilassar de Mar

CARME ROVIRA

La Casa Museu Carme Rovira mostra el món privat de la pintora naïf Carme Rovira i destaca una selecció de les seves obres, complementades amb la restauració de les pintures murals de les parets de la casa rehabilitada per Josep Salvat, pintor i amic de l'artista vilassarenc, amb l'objectiu de retornar-li l'aspecte que tenia en vida de la pintora.

Carme Rovira va néixer a Vilassar de Mar el 1907, de formació autodidacta es va dedicar a la seva vil·la artística al IX Saló d'Octubre de Barcelona, on se la va definir com a autèntica artista de l'art naïf, moviment en el qual va aconseguir notorietat. Va exposar a Madrid i a París i va morir l'any 1985.

L'art naïf (del francès, ingenu) és un corrent artístic caracteritzat per la ingenuïtat i l'essencialisme. Autodidacta i practicat en alguns casos per artistes sense formació acadèmica, destaca per l'ús en les obres d'art de colors vius i antinaturalistes i perspectives errònies, elaborades amb la intenció. Els portadors de l'art naïf.

Precisament, però, les obres naïf poden ser molt detallades, fent ús de colors saturats brillants en lloc de matisos més subtils i tons. També compten amb una absència de perspectiva, que crea la il·lusió que les figures estan ancorades en l'espai, com si s'afegís. Entre els seus representants més coneguts destaquen Henri Rousseau i Séraphine Luys. Al mateix temps, l'obra pictòrica i decorativa de Carme Rovira ens aporta de ple a aquest moviment destacat de la història de l'art.

Jugues amb la Carme? Una experiència d'Aprenentatge Servei entorn a la figura i obra de l'Artista Naïf Carme Rovira.

Rafael Romero Pineda, Andrea Martínez Arroyo, Anaïs Civit López, Joan Miquel Porquer Rigo i Eulàlia Grau Costa.

Universitat de Barcelona.

Amb l'objectiu conèixer la figura i obra de Carme Rovira (Vilassar de Mar, 1907-1985), i dirigit per estudiants del Grau en Belles Arts, l'experiència desenvolupada el 10 d'octubre de 2021 al Museu Carme Rovira de Vilassar de Mar, va consistir en un taller dirigit a infants, amb el resultat d'una obra de creació realitzada pels participants a partir de la iconografia rellevant de l'artista.

Aquesta obra de caràcter plàstic/visual es tracta d'un mural sobre suport pla metàl·lic magnètic inspirats en iconografies reconegudes a l'obra de Carme Rovira.

L'experiència permet als infants conèixer l'obra d'aquesta vilassarenc universal i motivar la seva participació envers la cultura i el coneixement potenciant la seva creativitat artística, valor inherent de les societats compromeses, democràtiques, igualitàries, inclusives i responsables.

L'alumnat (ApS) adquireix a l'activitat continguts i competències dels estudis cursats alhora que implementa un servei a la comunitat mitjançant aquesta iniciativa lligada a la seva professionalització.

Rafael Romero Pineda
Andrea Martínez Arroyo
Anaïs Civit López
Joan Miquel Porquer Rigo
Eulàlia Grau Costa

Com construïm l'ApS a la nova "Clínica d'Economia Familiar i Social" del Projecte dret al Dret

Poblet Farrés, M. Cristina, Departament d'Economia, Facultat d'Economia i Empresa
 Roy Pérez, Cristina, Departament de Dret Privat, Facultat de Dret
 Costa Cuberta, Mercè, Professora Jubilada de la Facultat d'Economia i Empresa
 Amb la col·laboració dels estudiants de la Universitat de l'Experiència:
 Gómez Ruiz, Manuel
 Mayné Sellés, Jordi

La nova Clínica Jurídica d'Economia Familiar i Social és **una aposta conjunta de les facultats de Dret i d'Economia i Empresa.**

La clínica ha iniciat el seu trajecte acadèmic amb la creació d'una línia de treballs de fi de grau (TFG) pels estudiants del doble itinerari d'ADE-dret basada en estudis sobre l'economia social i la protecció dels usuaris de productes i serveis financers.

Objectius:

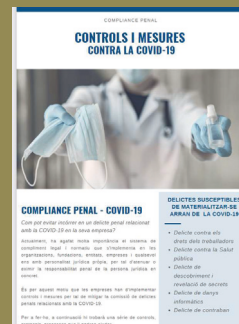
- Assessorament a particulars sobre el comportament econòmic i financer, el funcionament dels productes i serveis financers i dels drets com a usuaris i consumidors.
- Elaboració de circulars, fullets, guies, blogs, etc. que afavoreixin l'educació econòmica i financera de consumidors i usuaris.
- Oferir-nos com a plataforma de formació per a realitzar xerrades i tallers a col·lectius i entitats sense ànim de lucre (espais d'adults, biblioteques municipals, centres educatius, etc.).
- Identificar possibles àrees d'estudi per a la proposta de millores legals en els àmbits de la clínica.
- Anàlisi i estudi de nous productes i serveis que apareguin en l'àmbit dels mercats financers.

Com treballem?

- Plataforma d'estudi: (ODS. nº4 i nº10) Oferir la clínica com a marc per a la realització de TFG i/o TFM que serveixin per a l'elaboració del nostre material de difusió.
 - En aquest sentit oferim una línia específica d'investigació a l'alumnat del doble grau ADE-Dret, i estudiem en quins cursos de màster podríem oferir línies d'investigació de futurs TFM.
 - Seguiment d'iniciatives legals a fi de participar en els processos de consulta (pe. consultes públiques en matèria de dret comunitari).
- Plataforma de servei: (ODS. nº17)
 - Oferir la participació dels alumnes en l'elaboració d'estudis personals en funció de la demanda d'assessorament, l'elaboració de material de difusió i la preparació de xerrades.
 - Oferir la possibilitat de realitzar pràctiques curriculars per part d'alumnes a diferents entitats

Exemples de TFG i de productes resultants

TÍTOL TFG	APRENENTATGE	SERVEI
La protección de datos en el comercio electrónico: ¿Qué debemos saber para proteger nuestros datos?	Regulación legal i institucions clau. ¿Què s'enten per comerç electrònic? La protecció de dades personals. Contingut legal que tota web e-commerce ha de proporcionar. Com exercir els drets i afrontar possibles vulneracions.	Flyer i guia per a consumidors i usuaris
Les mesures de suport i protecció a les persones amb discapacitat. Especial menció a la figura del patrimoni protegit	Constitució legal de mesures de suport. Les entitats socials de protecció de Catalunya. El patrimoni protegit de les persones amb discapacitat.	Guia pràctica-decàleg per a la constitució d'un patrimoni protegit
Marco legal de protección de los usuarios de productos financieros. Especial atención a los colectivos vulnerables	Col·lectius vulnerables i causes. Inclusió i exclusió financera. Productes financers. Identificació dels drets financers en relació amb els consumidors vulnerables. Identificació de les pràctiques bancàries que vulnere aquests drets.	Guia de protecció pels usuaris
Compliance Penal: Controls a causa de la COVID-19	Responsabilitat penal a les persones jurídiques. Elements essencials del Compliance Penal. Evolució a conseqüència de la COVID-19.	Guia d'actuació per a les empreses

EXISTEIX LA DIETA IDEAL?

Intervenció d'Aprenentatge Servei sobre alimentació saludable i detecció de trastorns de la conducta alimentària

Marta Garcia Fisas,¹ Paula Ruiz Rodriguez,¹ Alba Roselló Navarro,² Àurea Navarro-Sabaté¹

¹Departament d'Infermeria Fonamental i Medicoquirúrgica, Escola d'Infermeria, Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, Universitat de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, 08907 Barcelona, Spain; aureanavarro@ub.edu

²CAP Can Vidalet, CatSalut, Servei Català de la Salut, Esplugues de Llobregat, 08950 Barcelona, Spain; albarosello@ub.edu

1. INTRODUCCIÓ

Una **alimentació saludable** és aquella que permet mantenir i assolir un funcionament òptim de l'organisme, conservant la salut, disminuint el risc de patir malalties i promovent un creixement i un desenvolupament òptims.

Els **trastorns de la conducta alimentària (TCA)** són uns trastorns psicològics que es manifesten amb alteracions relacionades amb el pes i la imatge corporal, afectant la funció física, psicològica i social. La seva prevalença és del 4,11%

- 1 **Trastorn per afartament** 2 **Bulímia nerviosa** 3 **Anorèxia nerviosa**

2. NECESSITATS DE LA COMUNITAT I JUSTIFICACIÓ

Perfil de la població: alta taxa d'immigració i nivell socioeconòmic baix

- Prevalença a Catalunya del 3,33%
- Increment de casos en els darrers dos anys
- Casos detectats per professionals del CAP Can Vidalet

Es detecta una **falta de coneixements** sobre com dur una dieta saludable i una **falta d'autocura** davant els TCA.

Davant l'evidència de casos i de noves consultes per problemes alimentaris es valora la realització d'una intervenció aprofitant el **programa Salut i Escola** per part de la infermera de referència.

Dins el conveni amb la UB i el programa d'ApS es proposa una intervenció sobre alimentació saludable i realitzar una aproximació indirecta sobre els TCA.

3. OBJECTIUS

Generals	Específics
- Capacitar a l'alumnat amb coneixements, habilitats i actituds que els permetin seguir una dieta saludable així com prevenir i detectar precoçment l'aparició de TCA - Realitzar una intervenció d'educació en salut als i les joves adreçada a portar una dieta saludable	- La totalitat de l'alumnat detectaran els signes i senyals d'alarma propis d'un TCA (cognitiu) - El 90% identificaran quins aliments aporten una major aportació nutricional (psicomotor) - El 90% escolliran les millors actuacions davant conductes inadequades detectades (afectiu)

6. PLA DE DIFUSIÓ

- Federación de Asociaciones de Enfermería Familiar y Comunitaria (FAECAP)
 - Asociación Española de Pediatría (AEP)
 - 36è Congrés Nacional organitzat per la Sociedad Española de Pediatría Extrahospitalaria y Atención Primaria (SEPEAP)
 - 39è Congrés Nacional d'Infermeria de Salut Mental
- Publicació a:**
- La pàgina web del Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona (COIB)
 - La Revista Española de Enfermería de Salut Mental (REESME)
 - La Revista EFC-Enfermería Familiar y Comunitaria

➔ Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ); Programa Salut i Escola (PSIE)

4. PLANIFICACIÓ I REALITZACIÓ DEL SERVEI

21/01/2022: Joanot Martorell (3r A, B, C, D)

27/01/2022: UTMAR (4t A, B, C, D)

28/01/2022: Joanot Martorell (4t A, B, C, D)

- 1 **Activitat: elaboració d'un àpat saludable**

Dieta: mediterrània, vegetariana, vegana

Elaboració d'un plat pre i post intervenció per comparar resultats

- 2 **Power Point alimentació**

Punts clau sobre els tres tipus de dieta

- 3 **Activitat: Kahoot**

Preguntes d'alimentació i introducció TCA

- 4 **Power Point TCA**

Senyals d'alarma i pautes d'actuació

Figura 1, 2, 3, 4. Intervenció a 3r ESO Joanot Martorell. Font pròpia

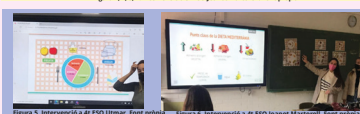

Figura 5. Intervenció a 4t ESO UTMAR. Font pròpia

Figura 7. Intervenció a 4t ESO Joanot Martorell. Font pròpia

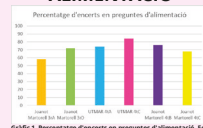
Figura 9 i 10. Senyals d'alarma TCA. Font pròpia

7. REFLEXIÓ

- Gran **repte** professional i personal
- Projecte que aporta una nova **visió** de la infermeria comunitària
- Gran importància de la figura de la **infermera de Salut i Escola**
- Evolució** positiva de la primera sessió a la última
- Millora en habilitats **comunicatives**
- Tot i no haver arribat al % de compliment inicialment plantejat als objectius, el **resultat és satisfactori**
- Necessitat **d'augmentar els coneixements** sobre alimentació en els adolescents

5. AVALUACIÓ DELS RESULTATS

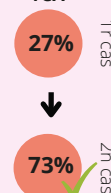
ALIMENTACIÓ

Gràfic 1. Percentatge d'errors en preguntes d'alimentació. Font pròpia

- El 73% de l'alumnat va contestar correctament a les preguntes sobre alimentació saludable
- Millora en la segona elaboració dels plats després de la intervenció
- Desconeixement sobre el tipus d'aliments

TCA

- Major % d'errors sobre les preguntes de TCA en el segon cas

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Alimentació saludable | Hospital Clínic Barcelona [Internet]. Clínic Barcelona. [citat 17 de novembre de 2021]. Disponible a: <https://www.clinicbarcelona.org/ca/asistencia/cuido-la-teva-salut/alimentacio-saludable/definicio>
 Unos 28.000 jóvenes sufren trastornos de conducta alimentaria en Cataluña [Internet]. Crónica Global. [citat 6 d'abril de 2022]. Disponible a: https://cronicaglobal.eldespanol.com/vida/28000-jovenes-sufren-trastornos-conducta-alimentaria-cataluna-570888_102.html
 ¿Qué son los TCA? - Tipos de TCA [Internet]. Asociación Contra la Anorexia y la Bulimia. [citat 16 de desembre de 2021]. Disponible a: <https://www.acab.es/los-trastornos-de-conducta-alimentaria-que-son-los-tipos-de-tca/>

L'experiència del ApS del MIGA (UB-UAB) i el municipi de Centelles, Treballant mà a mà per la sostenibilitat i gestió ambiental

ISABEL PELLICER (1), ANGELA CASTRECHINI (1), DANIEL PONS (1), GONZALO POCOVÍ, ONDITZ PORTABELLA i ENRIC POL (1)

Màster en Intervenció i Gestió Ambiental: Persona i Societat. Postgrau Gestió Ambiental a l'Empresa i Administració Pública.

Secció Psicologia Social _FACULTAT DE PSICOLOGIA (UB)

(1) GRUP D'INNOVACIÓ DOCENT CONSOLIDAT ORIENTA'M (GINDOC-UB/131) Universitat de Barcelona

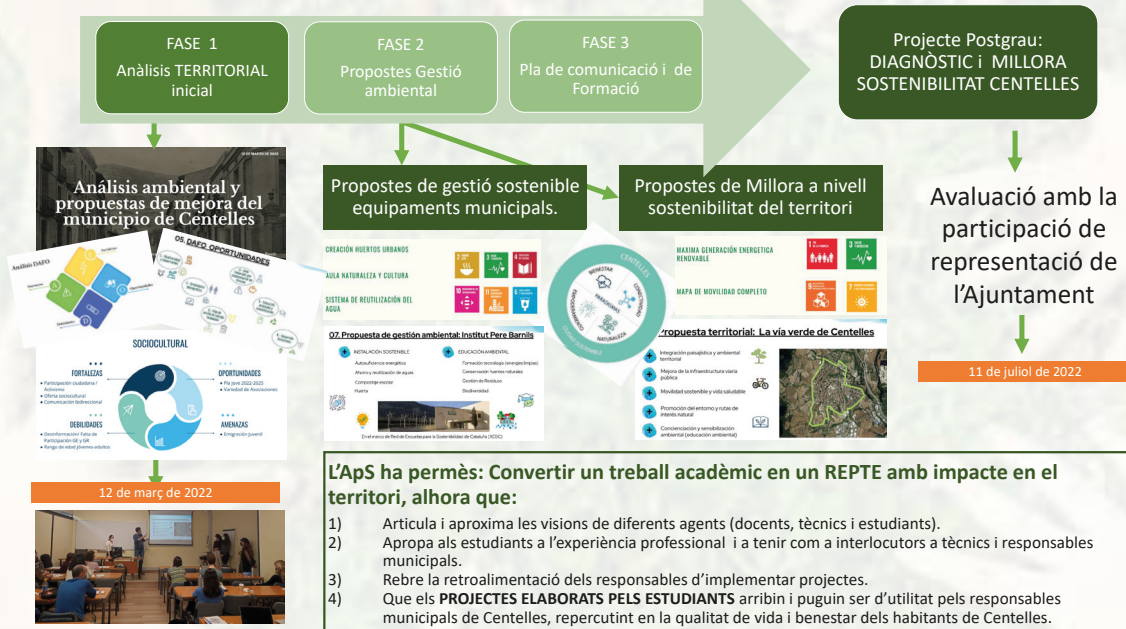
MARC MARTÍN PEREZ

Servei d'assistència tècnica de Medi Ambient

AJUNTAMENT DE CENTELLES

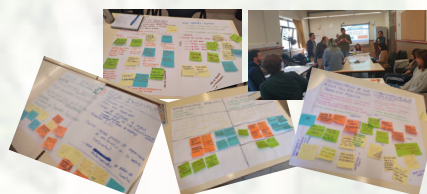
El Postgrau en Gestió Ambiental a l'Empresa i l'Administració pública: Recursos, comunicació i canvi (GAEAP) des de fa anys aposta per un aprenentatge que apropa als estudiants a les necessitats i reptes socioambientals de diversos municipis de la geografia catalana.

Enguany s'ha passat de l'Aprenentatge basat en Projectes (ABP) a l'Aprenentatge Servei (ApS) en establir col·laboració amb l'ajuntament de Centelles, que s'ha implicat durant les diverses fases del PROJECTE DE POSTGRAU, una proposta de DIAGNÒSTIC I MILLORA DE LA SOSTENIBILITAT DE CENTELLES (comarca d'Osona).

L'ApS ha suposat...

- 1) Implicar més AGENTS en el projecte educatiu (més mirades) creant sinèrgies positives pels estudiants i pel municipi centre dels projectes.
- 2) Generar espais de reflexió UNIVERSITAT – PROFESSIONALS.
- 3) Major motivació, implicació i responsabilitat, tant per part dels tutors dels projectes, com per part dels estudiants, que han manifestat la bona acollida de la proposta.
- 4) Augmentar el treball de col·laboració INTRAGRUPAL (Feedback creuat per garantir la qualitat de les propostes i la seva originalitat).

Valoració preliminar de l'experiència

AGENTS DEL MUNICIPI	TUTORS I COORDINACIÓ	ALUMNAT
- Oportunitat per reflexionar sobre la visió estratègica implementada i possibles línies d'actuació al municipi - Obtenció d'idees de millora per implementar al municipi. - Anàlisi externa i complementari	Oportunitat d'aportar a la societat des de l'àmbit acadèmic. Apropar Universitat als reptes sobre la sostenibilitat als que han de fer front els municipis catalans. PLAER DE SER CAUSA	Major MOTIVACIÓ, al saber que els treballs són valorats i tinguts en compte en un context real. Sentir-se com a PROFESSIONALS SATISFACCIÓ en poder aportar propostes de millora. Posar els APRENENTATGES AL SERVEI DE LA SOCIETAT i saber que els seus treballs no queden un calaix

Dos estudis botànics com a exemples d'ApS al grau de Biologia: des de l'estudi d'una herba exòtica problemàtica al Baix Llobregat fins la catalogació de la flora i la vegetació en una ruta ecoturística a l'Alt Penedès

Lourdes Chamorro, José M. Blanco-Moreno, Jaume Carbonell, Dídac Gómez.

Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals, Secció Botànica i Micologia. UB-IRBio. lchamorro@ub.edu

Facultat de Biologia

DUES NECESSITATS: EL CONTROL DE LA VEGETACIÓ NO DESITJADA I L'INTERÈS ECOTURÍSTIC SOBRE LA FLORA LOCAL

La demanda per part de la Societat de millorar el medi natural és creixent i sovint les administracions i les entitats mediambientals no poden fer front als estudis de conservació i restauració necessaris per respondre a les necessitats. En aquest context es presenten 2 treballs acadèmics, un Treball Final de Grau (curs 2020-2021) i un treball de recerca d'una assignatura de 2on cicle (2022) que poden constituir bons exemples d'Activitats d'Aprenentatge Servei en el grau de Biologia.

1. Treball Final de Grau de BIOLOGIA.

Títol: Seguiment i avaluació de mètodes de control d'*Ambrosia psilostachya* a les comunitats de rereduna del Delta del Llobregat.

Demanda social: L'Ajuntament de Viladecans conjuntament amb el Consorci per a la Protecció i la Gestió dels Espais Naturals del Delta del Llobregat.

Objectiu: Analitzar l'impacte de les diferents tècniques de gestió dels poblaments de l'ambrosia, una espècie invasora, per a la bona adequació del sistema natural del litoral.

2. Treball de recerca de l'assignatura: Cormòfits (Plantes vasculares), 2on cicle del Grau de BIOLOGIA.

Títol: Coneixement de la Flora a les rieres i torrents de la Ruta de l'Aigua de Subirats (Alt Penedès).

Demanda social: regidories de Turisme i Medi Ambient de l'Ajuntament de Subirats, en col·laboració amb el Centre d'Estudis de Subirats i el Centre d'Estudis del Paisatge Vitivinícola.

Objectiu: Catalogació de la flora i la vegetació de les principals rieres i torrents pel coneixement del patrimoni natural en la ruta ecoturística "Ruta de l'Aigua".

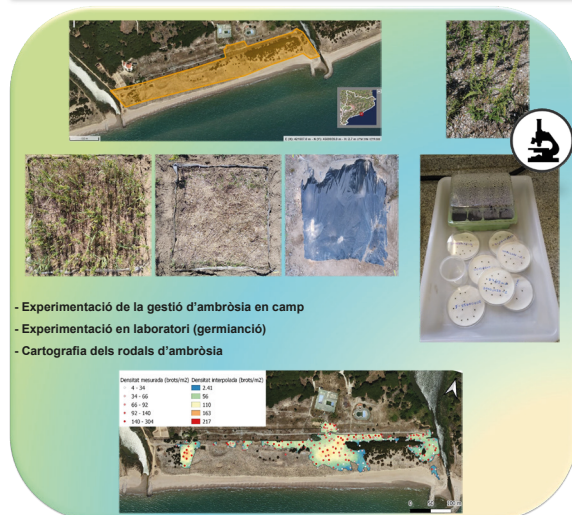
METODOLOGIA COMUNA ALS DOS TREBALLS

Seguiment i treball en col·laboració amb responsables d'entitats municipals i professorat. Documentació en flora i vegetació, cartografia de la vegetació i els hàbitats.

MÉTODES ESPECÍFICS I RESULTATS

MÉTODES ESPECÍFICS: Georeferenciació i seguiment de poblacions (ecologia de poblacions) i censos de vegetació en camp, anàlisi de paràmetres demogràfics en laboratori, documentació en ecologia vegetal, experimentació en camp.

MÉTODES ESPECÍFICS: Mostreig específic de camp: recull fotogràfic i recol·lecció d'exemplars de flora vascular per a la seva identificació. Georeferenciació de les espècies de flora.

Fet diferencial del servei:

Valoració real de l'abast del problema (conclusions preliminars): El poblament d'*A. psilostachya* es troba present en gran part del litoral de la platja del Remolar. Els rodals d'*A. psilostachya* es troben en expansió a una velocitat aproximada de 1 metre per estació de creixement. L'erradicació no és viable, però el control amb els mètodes assajats sí.

Permetrà millorar el maneig de l'espècie invasora (conclusions preliminars): El control mitjançant sega ha resultat efectiu.

Fet diferencial del servei:

Valoració actual de la riquesa de flora i dels hàbitats de ribera dins dels paisatges vitícoles que constitueix una aportació al coneixement científic de la flora del territori.

Divulgació del patrimoni natural en un entorn antropitzat com és el paisatge agrícola.

Es preveu fer propostes de millora i de restauració d'espais emblemàtics locals.

CONCLUSIONS

La recerca en ambdós estudis permet proposar mesures d'actuació per la millora de la gestió del territori. L'estudiant duu a terme una recerca en un àmbit específic de la botànica o l'ecologia vegetal: la diversitat de la flora i la seva gestió, en un marc de competències transversals, prenent consciència de la seva utilitat com a necessitat social. Una tasca com aquesta, inicia i motiva els estudiants a la recerca, millorant el coneixement interdisciplinari.

Agraïments: La realització dels treballs ha estat possible gràcies a l'Ajuntament de Viladecans i l'Ajuntament de Subirats, el Consorci per a la Protecció i la Gestió dels Espais Naturals del Delta del Llobregat, el Centre d'Estudis de Subirats i el Centre d'Estudis del Paisatge Vitivinícola. A la Cristina Planas Riera pel suport logístic.

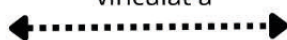
SOC, SOM, FEM COMUNITAT

APS

Proposta educativa que combina aprenentatge i servei a la comunitat en un sol projecte.
6 elements claus:

vinculat a

COMPARTIR IDEES

Projecte d'aprenentatge servei en què estudiants de grau i de màster preparen conferències i tallers sobre temes relacionats amb els estudis que estan cursant i les imparteixen a estudiants de la ESO, en Barcelona

OFEREIXEN

CONFERÈNCIES

TALLERS

EL NOSTRE APS EN L'ASSIGNATURA DE TREBALL SOCIAL COMUNITARI

Projecte d'intervenció comunitària, enfocat als i les adolescents:

Fomentar l'acció comunitària entre els joves

Millorar les seves xarxes amb el barri

Identificar les diferents entitats del barri

Xerrades i tallers a diferents instituts

AVALUACIÓ

A continuació podem veure les preguntes que van contestar tant els alumnes com el professorat sobre el nostre projecte

Valoració alumnes

Valoració professorat

ACTIVITATS

Breu xerrada sobre el Treball Social i la participació comunitària

Taller Quo Vadis:

1. Es divideix als alumnes en grups de 5-6 persones.
2. Se'ls lliura una fitxa amb diferents accions pensades perquè coneguin el barri.
3. Cada acció té una sèrie de punts.
4. El grup amb més punts és el guanyador.

Participants: Caballero Prior, Carla; Gámiz Dorado, Anabel; González Márquez, Irene; Martínez Santiago, Mariona; Serrano Rodríguez, Raquel; Viaga Lourenço, Raquel

Profesora: Maria Antonia Buenaventura Rubio

Cadirem

Una proposta d'Aprenentatge Servei en el marc del Festival Internacional d'Art Sostenible de Catalunya Drap-Art'21

Anaïs Civit López; Jasmina Llobet Sarria; Eulàlia Grau Costa

Departament d'Arts i Conservació-Restauració. Facultat de Belles Arts. Universitat de Barcelona
Membres del Grup d'Innovació Docent Consolidat ATESI GINDO-UB/162

Projecte transversal en assignatures de l'àmbit d'escultura del Grau de Belles Arts (UB)

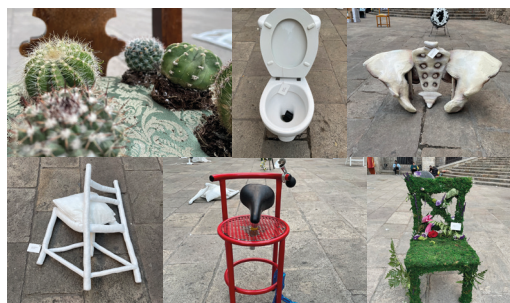
El Festival Internacional d'Art Sostenible de Catalunya Drap-Art es realitza anualment durant els mesos de novembre i desembre al barri Gòtic de la ciutat de Barcelona amb l'objectiu de promoure l'art sostenible i apropar els processos de creació artística a la ciutadania.

La Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona col·labora amb Drap-Art participant amb una programació pròpia a través d'un conveni de col·laboració i d'Aprenentatge Servei. En l'edició 2021, i sota el títol de **Públic vs. Privat. Reflexions al voltant de l'espai**, alumnat i professorat de l'àmbit d'Escultura del Grau de Belles Arts UB ha dut a terme accions de cocreació, tallers experimentals, instal·lacions col·lectives i més a la Plaça del Rei de Barcelona.

L'eix temàtic gira al voltant de la situació de pandèmia viscuda arrel de la Covid-19 ha comportat canvis en les relacions espacials i personals. Durant el confinament, l'espai públic va ser abandonat havent d'adaptar l'espai privat per tal de complir funcions variades (oficina, escola, gimnàs, etc.) evidenciant la desigualtat social, la precarietat de l'habitatge, el significat polític dels espais així com l'impacte positiu pel medi ambient de l'aturada de l'activitat productiva i de consum.

Cadirem: una proposta d'instal·lació col·lectiva
16, 17 i 18 de desembre de 2021
Plaça del Rei, Barcelona

La cadira és un objecte quotidià propi de l'espai privat. Què passa si el traslladem a l'espai públic? Es proposa crear una cadira a partir d'altres objectes o d'un material que no li és propi. Reflexionar o fer un homenatge a aquest objecte. Manipular-la o crear-ne una de nova. Qualsevol mena d'intervencions o reflexions al voltant d'aquest objecte en què hi hem passat tantes hores assegudes a causa del teletreball o les classes en línia

La mostra recull un total de **23 escultures** realitzades pel professorat i l'alumnat que té l'oportunitat de posar en pràctica els aprenentatges amb l'acompanyament que reben a la Facultat mentre que ofereixen una proposta expositiva dinamitzadora pel veïnat del barri Gòtic.

Direcció: Eulàlia Grau Costa, Anaïs Civit López, Jasmina Llobet Sarria.
Coordinació: Andrea Martínez Arroyo, Jaume Ros Vallverdú, Joan Miquel Porquer, José Antonio Asensio, Juancho Pacheco Puig, Julio César Ortega, Laia Moretó Alvarado, Lucido Petrillo, Micaela Botelho Ferreira, M. Mercè Compte Barceló, Rafael Romero Pineda. Amb la col·laboració de Equip Deganal de la Facultat de Belles Arts de Barcelona.
Participants: Aeren Sánchez Rascón, Ana Palou Barangé, Anabel Morales San Clemente, Andrea Martínez Arroyo, Blanca Aranda Piñana, Fiorella Pan Algarra, Francesco Politano (Tane), Joana Felipe Mallo, Júlia Gaya Cabré, Lluís Trenchs Gózález, Lorena Castillo Marez, Lorena Solé Vidal, M. Mercè Compte i Barceló, Maria Inmaculada García Martos, Martina Galindo Pastor, Micaela Botelho Ferreira, Misericòrdia Anglès Cervelló, Pascal George Salca, Paula García Carbonel, Paula Silva Perdiguer, Shoa Van der Staaij, Viola Hoffmann, Yolanda Quelart López.

Jornada "Experiències d'Aprenentatge Servei a la Universitat de Barcelona", Facultat d'Educació. 13 de maig de 2022

UNIVERSITAT DE BARCELONA
Facultat de Belles Arts

AS UB

RAA

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

Ajuntament de Barcelona

Poètiques de resistència/resiliència.

Una experiència d'Aprenentatge Servei en el marc del projecte Unides les nostres forces (Viribus Unitis) a Can Castells Centre d'Art

Civit López, Anaïs; Grau i Costa, Eulàlia; Martínez Arroyo, Andrea; Porquer Rigo, Joan Miquel; Romero Pineda, Rafael

Departament d'Arts i Conservació-Restauració. Facultat de Belles Arts. Universitat de Barcelona
Membres del Grup d'Innovació Docent Consolidat ATESI (GINDOC-UB/162)

Projecte transversal en assignatures de l'àmbit d'escultura del Grau de Belles Arts: Taller de creació III, Actituds interdisciplinàries i Treball Final de Grau

El Can Castells Centre d'Art (CCCA) de Sant Boi de Llobregat és un centre d'art que treballa per acompanyar una ciutadania crítica i amb ganes d'aprendre, fomentant la creativitat i els projectes de creació artística basats en la **proximitat**, la **participació activa** i la **inclusió dels col·lectius locals**.

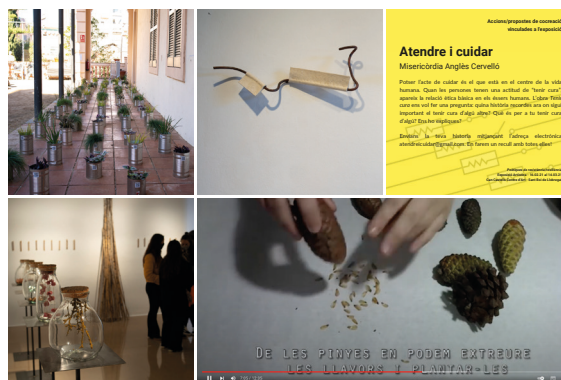
La Facultat de Belles Arts i el CCCA realitzen anualment diversos projectes, col·laborant en el desenvolupament de propostes artístiques i culturals, de recerca i dinamització social i educativa, a través d'un conveni de col·laboració i d'Aprenentatge Servei entre la Universitat de Barcelona i l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat. L'interès compartit per **projectes culturals, artístics, de recerca i dinamització social**, que incloguin al públic en el procés creatiu, la transformació social i l'art de **caràcter comunitari i reivindicatiu**, ha originat els darrers quatre anys projectes amb diverses manifestacions. S'han dut a terme exposicions, jornades de recerca i docència artística, debats, ponències, obres de cocreació, tallers, fomentant la participació de l'alumnat mitjançant la **metodologia de l'Aprenentatge Servei (Aps)**.

Entre gener i març de l'any 2021 s'ha realitzat el projecte **Unides les nostres forces (Viribus Unitis)**, per a l'exposició i activació d'obres i accions artístiques i de cocreació en el marc de l'exposició **Poètiques de resistència/resiliència**. La situació derivada de la pandèmia, ens força -obliga- a replantejar els principis i fonaments de l'art en una societat que desapareix per moments: més que líquida, descobrim una societat volatilitzada, críptica, desesperada. La desigualtat que creix de manera desmesurada i el canvi climàtic, que ja es mesura en catàstrofes. Les violències, directes o estructurals, derivades de diferències mal enteses. Cada vegada més descobrim, ens cal emparar-nos en valors positius i transformadors. Com a noves persones creadores, els i les artistes novells ens presenten les percepcions del món que els hi ha tocat habitar-viure- amb llenguatges que adrecin aquestes problemàtiques. Amb propostes artístiques que deixin de banda prejudicis impostats, busquen el diàleg amb el públic per generar **confluències i complicitats**.

L'obra s'exposa al mateix centre o a espais públics, posteriorment s'explica, fent accessible el contingut poètic i conceptual de les propostes al públic objectiu del CCCA, sigui mitjançant continguts textuals o audiovisuals, físics o virtuals. Mitjançant textos explicatius, fulletons, vídeos, podcast, diagrames o enllaços QR que acompanyin l'obra. Al mateix temps, es comparteix mitjançant el plantejament d'una proposta de **cocreació** vinculada i la seva explicació, convertint el públic en participant. Donat el marc contextual derivat de la pandèmia, es realitzen tallers virtuals i peces de cocreació col·lectiva, amb registre de vídeo, fotografia o per escrit mitjançant xarxes socials.

L'alumnat presenta propostes no tan sols expositives sinó de creació compartida que s'articulen amb relació a la reflexió del context que els és proper, mitjançant el procés creatiu, fent reflexionar el públic, fent el seu contingut accessible. Durant el dia de la inauguració i en jornades posteriors, permet a l'estudiantat aproximar-se al món professional, realitzar el muntatge de l'exposició, presentar les propostes en públic i rebre el retorn dels assistents. Alhora, mitjançant les premisses d'explicar i compartir, els participants del projecte fan accessible el contingut al públic objectiu del centre d'art, alhora que els permet reflexionar sobre la pròpia pràctica.

Participants: Aurembiaix Ainsa i Bertran, Misericòrdia Anglès Cervelló, Antònia Bonnin Más, Lidia Camprubí Alcoceba, Anaïs Civit López, Gonzalo Fernández Zapata, Rosa Antònia Fiol Siquier, Elisabet Giner i Zapata, Miguel Molina Mestre, Irene Montserrat Giol, Fayna Nieves Ramos, Tetyana Poberezhna, Yaiza Pozo García, Paula Rodríguez Fernández, Francesc Sánchez Fernández, Marta Seguí Serra, Erik Silva Madero, Laura Vilanova Yamuza, Raquel Zojo Sánchez.

Comissariat de la mostra: Andrea Martínez Arroyo, Anaïs Civit López, Rafael Romero Pineda (Direcció artística), Eulàlia Grau Costa, Joanjo Esteban Castaneda, Manuel Morales Espinosa (Gestió cultural), Joan Miquel Porquer Rigo (Edició i publicació), Laia Moretó Alvarado (Registre d'imatge).

Amb la col·laboració de: Grup d'Innovació Docent Consolidat ATESI (Art, Territori, Estratègia docent, Sostenibilitat i Intervenció social, GINDOC-UB/162), Grup Aps(UB) – Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, Equip Deganal de la Facultat de Belles Arts de Barcelona i Elisenda Junyent Fayos.

Jornada "Experiències d'Aprenentatge Servei a la Universitat de Barcelona", 13 de maig de 2022. Facultat d'Educació. Universitat de Barcelona.

“La globalització influeix en la nostra fauna?”: 7 anys participant en el projecte “Compartir idees: la universitat va a l’institut”

Marta Goula^{1, 2}

¹Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals (BEECA), Facultat de Biologia, UB, a/e: mgoula@ub.edu

² Institut de Recerca de la Biodiversitat (IRBio), UB

ASSIGNATURA: “Gestió d’espècies nocives”, del grau de Ciències Ambientals de la Facultat de Biologia.

INTRODUCCIÓ: Dins del temari, es va triar l’aspecte de les espècies animals exòtiques, que poden arribar a ser invasores.

Des de la xerrada es dona un ampli ventall d’exemples, des dels quals s’aborden quines són les vies d’entrada d’aquestes espècies exòtiques i quines conseqüències poden arribar a tenir. Es planteja a l’alumnat d’institut la reflexió sobre si es poden evitar aquestes

situacions, i quines accions al seu abast poden minimitzar l’entrada i l’expansió d’aquestes espècies exòtiques invasores.

La xerrada inclou per tant molts aspectes d’aprenentatge tant per la part emissora com receptora, i de servei a la societat en tant que pot modificar hàbits en relació al tema proposat.

ENTITATS INVOLUCRADES: Els següents IEs: Galileo Galilei (Barcelona)(2016-17 a 2019-20), Jaume Balmes (Barcelona)(2019-20), Emperador Carles (Barcelona)(2019-20 i 2021-22) i Les Vinyes (Castellbisbal, 2020-21).

Aprentatge

Objectiu general

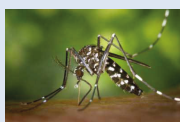
Conscientitzar que les espècies animals exòtiques poden comportar efectes indesitjats en la nostra fauna

Objectius específics

1. Definir què són les espècies animals invasores
2. Descriure com ens arriben
3. Estimar els efectes sobre la nostra fauna
4. Detectar vies de prevenció o solució del problema

Muscul zebra

Mosquit tigre

Visó americà

Metodologia

Presentació en power point de les bases informatives necessàries per l’activitat participativa i la discussió posterior

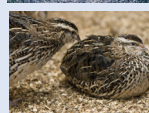
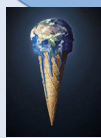

Activitat participativa

Reflexió i conclusions

Les **activitats humanes**, generalment, són les **causants** de l’arribada d’animals exòtics
Les causes poden ser a **gran escala**, com ara el canvi climàtic
La **història** està plena d’exemples d’animals portats a noves regions geogràfiques, per interessos humans

Però hi ha parcel·les de **responsabilitat individual**

Respecte pel medi natural; Mascotes; Compliment de normatives

Modificació de conductes

AGRAÏMENTS: A tothom que ha confiat en la proposta. **ALUMNES:** Américo, Pol, Laia V., Borja, Oriol, Ferran, Aitor, Ainhoa, Maria R., Roger, Joan, Patricia, Maria M., Carla S., Carla M., Laia P., Mar, Mireia N., Sergi, Xènia, Mireia G., Gemma, Martín, Gabriel, Laura, Peiyú, Malena, Andrea, Clemente. **PROFESSORAT:** Albert Vilanova, Marta Sangüesa i Salomé Martínez (Galileo Galilei), Núria Prat (Jaume Balmes), Elisenda Olivella (Emperador Carles), Glòria Arias (Les Vinyes).

INTERVENCIÓ D'ALFABETITZACIÓ EN SALUT MENTAL A ADOLESCENTS

PROJECTE ELABORAT A L'ASSIGNATURA TREBALL FINAL DE GRAU

Elaborat per: [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms], [Nom i Cognoms]

¹Universitat de Barcelona, Facultat de Medicina i Ciències de la Salut

²Fundació Orienta, Sant Boi de Llobregat

INTRODUCCIÓ

PROCÉS DE SALUT COMUNITÀRIA A SANT BOI DE LLOBREGAT

FASE 1. ALIANCES

FASE 2. ENTORN

FASE 3. PRIORITZACIÓ

Eix 10.9: "Accions sobre la salut mental i emocional a la ciutadania"

TAULA DE
SALUT
MENTAL

OBJECTIU GENERAL : Potenciar l'atenció preventiva en salut mental i emocional de les persones, tenint en compte la diversitat de necessitats i circumstàncies vitals.

FASE 4. CERCA D'EVIDÈNCIES

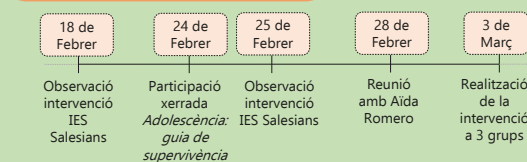
- L'alfabetització en salut és essencial per a la promoció de la salut mental²
- Els joves no demanen ajuda per: estigma, creences i desconexió dels serveis³

Recerca a PubMed i Scopus. Termes clau de cerca: Adolescence, "Intervention", "Mental health", "Promotion", "Nursing" i "COVID-19". Boleants utilitzats: "AND" i "OR"

BIBLIOGRAFIA

- Organización Mundial de la Salud. Salud mental en el Adolescente [Internet]. Ginebra: OMS; 2021 [consultat el 2022 Feb 28]. Disponible a: <https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/adolescent-mental-health>
- Aguirre Velasco A, Cruz ISS, Billings J, Jimenez M, Rowe S. What are the barriers, facilitators and interventions targeting help-seeking behaviours for common mental health problems in adolescents? A systematic review. BMC Psychiatry. 2020 Jun 11;20(1):293
- Casafias R, Artuch VM, Castellvi P, Gil JJ, Torres M, Pujol A, et al. "Espalove.net": A school-based intervention programme to promote mental health and eradicate stigma in the adolescent population: study protocol for a cluster randomised controlled trial. BMC Public Health. 2018 Jul 31;18(1):983

FASE 5. PLANIFICACIÓ I ACCIÓ

Durada
1,5-2h

XERRADA ALFABETITZACIÓ EN SALUT

Fundació
Orienta

61 alumnes de 2n de l'ESO IES Torrelles

Trastorns conducta alimentària
Emocions
Conductes sexuals de risc
Autoagressivitat heteroagressivitat
Depressió i Aïllament
Demanar ajuda a un adult
Addicció pantalles
Drogues

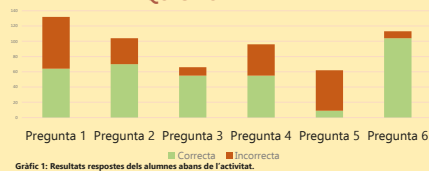
Imatge 1. Intervenció al IES Torrelles de Llobregat.

Contingut
intervenció i
qüestionari

FASE 6. RESULTATS

QÜESTIONARI PRE

Gràfic 1: Resultats respostes dels alumnes abans de l'activitat.

QÜESTIONARI POST

Gràfic 2: Resultats respostes dels alumnes després de l'activitat.

Identificació i caracterització de microplàstics presents a la platja de Barcelona.

Projecte Microplastics Watchers.

Gabriel Montes Besolí, Dra. Mònica Martínez López, Adrià Urban Palomar
Secció de Ciència i Enginyeria de Materials. Facultat de Química. Universitat de Barcelona

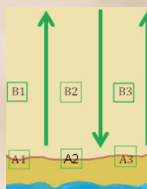
Els microplàstics presents a les platges del Mar Mediterrani suposen entre un 21% i un 54% de tots els microplàstics del món presents a les costes, posant en perill la vida de milers d'espècies marines i terrestres.

Microplastic Watchers és un projecte de la plataforma Observadors del Mar que promou la investigació, l'aprenentatge i la conscienciació ciutadana sobre la problemàtica de contaminació per microplàstics a les platges del litoral català. Aquest TFG participa en aquest projecte proposant un mètode de separació dels microplàstics alternatiu, i identificant els plàstics extrets. El mostreig i la separació es realitzen amb 90 alumnes de 2on d'ESO de l'escola Mare de Déu dels Àngels de la Sagrera. Posteriorment, es realitza un taller de conscienciació i sensibilització als alumnes participants.

1.MOSTREIG

Es va realitzar una recollida de mostres a les platges del Bogatell i la Barceloneta el dilluns 25 d'abril.

El mostreig es fa seguint el protocol establert per Microplastics Watchers.

2.SEPARACIÓ

La separació de plàstics presents a la sorra es realitza seguint el guió del projecte.

I també es proposa un mètode alternatiu de separació per densitats per extreure els microplàstics que no han estat detectats a simple vista.

3.CARACTERITZACIÓ

Identificació dels materials extrets mitjançant la tècnica de caracterització FTIR-ATR.

Les dades recollides s'han utilitzat per determinar els tipus de microplàstics més presents a les platges analitzades.

4.SENSIBILITZACIÓ

Plàstics més presents a les platges estudiades:

Triacetat de cel·lulosa

Polipropilè

Polietilè d'alta densitat

Les dades obtingudes s'exposaran en un taller sensibilitzador pels alumnes de l'escola el dilluns 16 de maig.

TIPS PER CUIDAR LA TEVA

Salut mental

**PARLA DELS TEUS
SENTIMENTS I EMOCIONS**

ACTIVA'T

MENJA SALUDABLE

**ESTIGUES EN CONTACTE
AMB LA TEVA GENT**

PREN-TE UN DESCANS

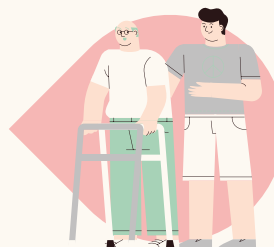
**FES COSES QUE
T'AGRADIN**

**ACCEPTA QUI ETS I
COM ETS**

**TINGUES CURA DEL
TEU ENTORN**

**DEMANA SUPORT
SEMPRE QUE HO
NECESSITIS**

EXISTEIX LA DIETA IDEAL?

Intervenció comunitària en adolescents d'Esplugues de Llobregat respecte l'alimentació saludable i els Trastorns de Conducta Alimentària (TCA)

BLANCA CULLERÉ CABROL,¹ LOLA GUAMIS SOL,¹ ALBA ROSELLÓ NAVARRO,² MONTSERRAT SOLÀ POLA¹

1. Departament d'Infermeria de Salut Pública, Salut Mental i Maternoinfantil. Escola d'Infermeria. Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, Universitat de Barcelona.

2. CAP Can Vidalet, CatSalut, Servei Català de la Salut, Esplugues de Llobregat.

APRENTATGE I SERVEI (ApS)

1 MARC TEÒRIC

3 OBJECTIUS

GENERAL: Augmentar les competències dels i les adolescents participants respecte l'alimentació saludable, els TCA, la seva detecció i com actuar envers aquests.

ESPECÍFICS:

- **Coneixements:** sobre l'alimentació saludable, els diferents tipus de dietes, els signes d'alarma de TCA i els passos a seguir al detectar-los.
- **Actitud:** qüestionar els propis hàbits d'alimentació, reflexionar vers els cànons de bellesa establerts.
- **Procedimentals:** crear àpats equilibrats, detectar senyals d'alarma de TCA.

5 AVALUACIÓ

Fase preactiva

- ✓ Avaluació dels objectius i continguts a treballar amb professionals sanitàries del CAP de la zona.
- ✓ Comprovació de la coherència de les activitats.

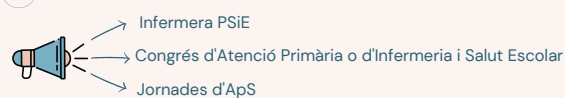
Fase d'execució

- ✓ Avaluació dels coneixements dels participants durant les activitats.
- ✓ Avaluació de la sessió.
- ✓ Avaluació dels resultats i l'assoliment dels objectius.

Fase postactiva

- ✓ Avaluació per part de la infermera del PSiE.

6 PLA DE DIFUSIÓ

7 REFLEXIÓ

CONSULTA EL TREBALL SENCER!

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Escola d'Infermeria

2 NECESSITATS

CAP Can Vidalet → Infermera Programa Salut i Escola (PSiE)

- ↑ de les consultes relacionades amb l'alimentació vegetariana.
- ↑ dels Trastorns de Conducta Alimentària.
- Reforçar el concepte d'alimentació saludable.

3r i 4rt
d'ESO

Escola Utmar

Institut Joanot Martorell

4 PLANIFICACIÓ I REALITZACIÓ

6
grups

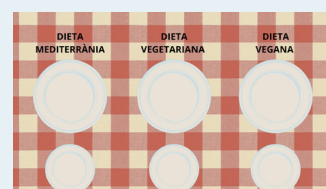
2h
per grup

15-30 adolescents
per grup

PROGRAMACIÓ DE LA SESSIÓ

- **PRESENTACIÓ**
- **PRIMERA PART: Alimentació saludable**
 - Activitat 1. "Crea el teu menú ideal"
 - Conceptes teòrics i retroacció
- **SEGONA PART: Alimentació + TCA**
 - Activitat 2. Casos en format Kahoot
 - Espai obert per a parlar de TCA i síntesi de senyals d'alarma
- **TANCAMENT**

Recull d'imatges de les sessions a l'Escola Utmar i a l'Institut Joanot Martorell

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Facultat de Biologia

Institut
de Ciències
del Mar

anèl·lides
Serveis ambientals marins

Desenvolupament Sostenible
Ciències Ambientals

ApS amb Anèl·lides

serveis ambientals marins

J. Martin, P. Navas, V. Ortega, M. Pérez i R. Puig

**Anèl·lides,
serveis ambientals marins**

Organització dedicada a la divulgació i educació ambiental marina on el mar és el centre del coneixement i divulgació i la ciutat de Barcelona el seu context.

La #BioMARató 2022 és el nom que pren a Catalunya la City Nature Challenge (CNC) que és una competició amistosa internacional d'observacions naturalistes on ciutats de tot el món competeixen entre elles per aconseguir la quantitat més gran d'observacions d'éssers vius dins de la seva localitat i publicar-les a una plataforma de ciència ciutadana. La regió guanyadora serà la que assoleixi més observacions naturalistes, més espècies d'éssers vius percebuts i més participants implicats.

Del 29 d'abril al 2 de maig

PROJECTES

BIOMARATÓ

Posts

3 posts per a les xarxes socials

Hem dinamitzat i ajudat a organitzar l'esdeveniment de ciència ciutadana a les platges de Barcelona. Hem participat en els grups de cens de biodiversitat marina fent esnòrquel o submarinisme i gestionarem la informació recopilada amb l'aplicatiu MINKA.

2 grups:

- 10 h - 12 h
- 12 h - 14 h

- Platja del Somorrostro
- Platja de Sant Miquel
- Piscines del Fòrum

Les observacions es penegen a una aplicació de ciència ciutadana!

MINKA

Tot un èxit!

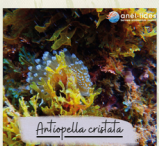
Pòster final

Resultats de les observacions marines

2.010 observacions

325 espècies

27 observadors

1 de maig

29 d'abril

1 de maig

INTERCULTURALIDAD EN EL PROYECTO APS "COMPARTIR IDEAS". ESTRATEGIA SEGUIDA EN LA 8ª EDICIÓN DEL MÁSTER MEDICAMENTOS, SALUD Y SISTEMA SANITARIO

García ER, Aquite Aguilar DR, Ausecha García SA, Colomé Font M, Jorge Novoa C, Moncada Asanza AK, Peijun G, Xiaochao D, Voces Martínez B, Lastra CF, Mariño EL, Modamio P.

Unidad de Farmacia Clínica y Atención Farmacéutica. Dpto. de Farmacia y Tecnología Farmacéutica, y Fisicoquímica. Facultad de Farmacia y Ciencias de la Alimentación. Universidad de Barcelona, Barcelona, España

La Agenda 2030, adoptada por la Asamblea General de las Naciones Unidas plantea 17 Objetivos para el Desarrollo Sostenible (ODS). El **ODS 10** plantea **reducir las desigualdades** en los ingresos, así como aquellas basadas en la edad, el sexo, la discapacidad, la raza, la **etnia**, el origen, la religión o la condición económica o de otro tipo dentro de un país.

En la **8ª edición del Máster Oficial Medicamentos, Salud y Sistema Sanitario** de la Universidad de Barcelona (UB), se observa una gran diversidad cultural entre los estudiantes matriculados.

Estrategia seguida para abordar la inclusión de la **competencia etnicidad** en el proyecto transversal de aprendizaje-servicio "**Compartir ideas. Conferències-taller dels i les estudiants de la UB**" por estudiantes y profesorado implicado en el máster.

Conferencia-taller solicitada por los
Institutos de Educación Secundaria (IES)

¿Qué es necesario saber sobre las enfermedades de transmisión sexual (ETS)?

Què cal saber sobre les malalties de transmissió sexual?

关于性传播疾病有什么需要了解的？

1 Conocer y analizar las diferencias étnicas en las distintas regiones de los estudiantes del máster, así como de los estudiantes de los IES que van a recibir las conferencias-taller que afectan al abordaje de las ETS.

Principalmente:

- Situación epidemiológica
- Políticas y objetivos de Salud Pública
- Conductas de riesgo
- Diagnóstico y tratamiento

Reuniones grupales con todos los componentes para conocer, analizar y abordar las diferencias étnicas sobre las ETS

2 Adaptar la conferencia-taller a las características étnicas de los estudiantes de los IES de destino.

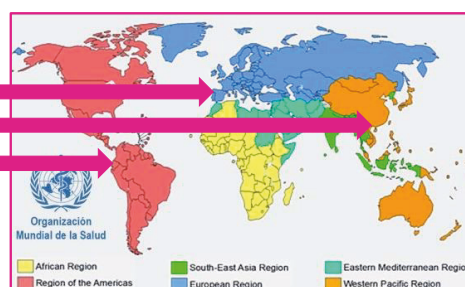
Estudiantes IES

Profesores

3 estudiantes máster

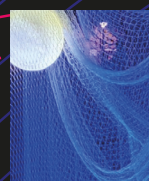
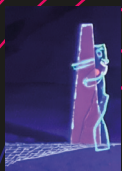
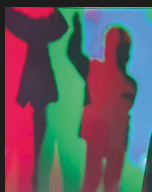
2 estudiantes máster

3 estudiantes máster

*Jornada Experiències d'Aprenentatge Servei a la Universitat de Barcelona
Facultat d'Educació, 13 de maig de 2022*

FESTIVAL

LUX

HOMINUM

La llum de Pallejà 2022
Un projecte d'APS

Lux Hominum, La llum de Pallejà 2022; és un projecte que es consolida en el temps mitjançant eines docents i participatives que parteixen des de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. Aquesta iniciativa es desenvolupa i crea en assignatures d'aquesta Facultat que tenen a veure amb el tractament de la llum en propostes artístiques que es presenten a l'espai tridimensional.

La idea és traslladar aquestes propostes artístiques més interessants al carrer en el marc d'un festival d'art i llum a la localitat de Pallejà. Per aquesta raó, es va fer un conveni amb aquest ajuntament i es va crear un projecte amb la Fundació Bosch i Gimpera per donar cobertura a l'encàrrec i l'aportació de l'Ajuntament a aquest projecte.

En aquest festival no només van participar els alumnes de la Facultat de Belles Arts, sinó també artistes convidats, locals o no, professors i centres educatius de Pallejà amb les seves propostes artístiques. El resultat, un petit festival artístic amb 14 intervencions artístiques a on la llum és el principal exponent, juntament amb la participació ciutadana. Es tracta d'acostar l'art al ciutadà, i per tant, la cultura en general.

José Antonio Asensio Fernández;
Verónica Asensio Arjona;
Maria Mercé Compte Barceló;
Marga Madrigal Criado;
Olga Marugan Oliva;
Andrés Ortega Cruz;
Simina Alexandra Crisan;
Unitats de l'Experimentació Artística. Espais Artístics, Llum i Mutacions Ambientals;
Universitat de Barcelona
Facultat de Belles Arts; Grup ApS-UB; Grup d'Innovació Docent Consolidat ATESI.

Disseny: Simina Alexandra Crisan

Què és XENIA?

XENIA és un projecte europeu interuniversitari. S'hi troben participants de diferents universitats i grups de Dublín, Barcelona, Oza, Nàpols, Màlaga, i Atenes. Una de les finalitats del projecte és millorar la inclusivitat de les institucions d'ensenyament superior per combatre l'estigma i l'exclusió per motius de gènere i orientació sexual que s'hi poden donar.

Com a objectiu final, planteja l'elaboració i l'aplicació de l'anomenat Índex d'inclusió de les institucions d'ensenyament superior. Aquest índex permetria mapejar i avaluar si aquestes institucions són inclusives per al col·lectiu LGBTQ+.

Com es desenvolupa el projecte XENIA a la UB?

Del projecte XENIA principal sorgeix un subprojecte localitzat a la Facultat de Psicologia de la Universitat de Barcelona basat en l'acció comunitària i participativa. Aquest model de recerca-acció pretén materialitzar els objectius del projecte XENIA i, consegüentment, millorar la inclusió de la facultat de psicologia.

Qui formem part del projecte?

EQUIP XENIA

L'equip formal del projecte està conformat per professorat coordinador del projecte XENIA a la UB, alumnes del grau de psicologia, una alumna del Màster d'Intervenció Psicosocial i una estudiant de doctorat en Psicologia Social.

Des de l'equip contribuïm a XENIA mitjançant la recerca dins de la facultat sobre el col·lectiu LGBTQ+, i gestió i dinamització d'esdeveniments per visibilitzar i sensibilitzar sobre el col·lectiu.

GRUP MOTOR

El grup motor està format pels membres de l'equip XENIA i els estudiants de la facultat de Psicologia pertanyents a grau, màster o doctorat pertanyents al col·lectiu LGBTQ+ o aliats. Totes les persones participants sumen la seva voluntat al projecte per canviar les coses a la facultat.

Té com a objectius el plantejament d'accions comunitàries a la facultat i la dinamització d'aquestes accions mitjançant l'ajut de l'equip XENIA.

A més, ha estat el primer espai segur LGBTQ+ resident a la facultat de Psicologia després de llargs anys sense projectes d'aquest tipus.

Alicia Ardenuy Zabala
Moisés Carmona Monferrer
Gisela Carrillo Bestagno
Ruben David Fernández Carrasco
Núria Galán Querol
Martí Garay Companyys
Anna Pedro Navarro

Principals accions comunitàries

Devolució de resultats

Es va conformar un espai on les persones interessades van compartir visions i perspectives sobre la inclusivitat del col·lectiu LGBTQ+ a la Facultat de Psicologia. A partir d'una dinàmica participativa van sorgir diferents temes recollits en tres dimensions: institució, programes curriculars i vida acadèmica dins del campus.

Reunions amb el grup motor

Arran de la primera trobada, es va conformar el grup motor amb qui treballar i impulsar accions orientades a la inclusió del col·lectiu LGBTQ+ a la facultat. Al llarg del curs hem fet reunions per tal de decidir i planificar quines accions es volien dur a terme. També s'han proporcionat espais de cura, més enllà de l'organització del projecte.

Taller Aro-Ace

Es va planificar un taller sobre arromanticisme i asexualitat realitzat per dues persones del grup motor on es va divulgar sobre aquest col·lectiu, tan invisibilitzat i tantes vegades patologitzat.

Cinefòrum: Visibilitat Trans

El 31 de març es va organitzar un cinefòrum del documental "Paris is burning" -referent històric més destacat de la cultura ballroom-, juntament amb el grup motor. En finalitzar el documental es va obrir un espai per escoltar les experiències de tres persones trans, cada un referent pel seu activisme en pro del col·lectiu trans, dins de la Universitat de Barcelona i de Fundapica.

Taller per la Visibilitat Lesbica

El 27 d'abril, amb motiu del dia de la visibilitat lesbica, es va organitzar juntament amb el grup motor, un taller participatiu sobre relacions sexuals afectives entre dones i violències que moltes vegades s'invisibilitzen. Es va generar un espai per reflexionar sobre els mites de l'amor romàntic i com també es reflecteix en les relacions sàfiques i on es van poder compartir experiències i opinions.

Taller Drag

Amb motiu de les jornades culturals, es va realitzar un taller participatiu de drag queer, on es va experimentar i va explorar l'expressió de gènere, com afecta això a la corporalitat, com cada una ocupa l'espai i com es pot trencar amb els rols de gènere que ens limiten.

Cloenda XENIA

Amb motiu del tancament del projecte i en el context de les jornades culturals, la darrera acció es va iniciar amb un mural participatiu on totes les persones podien expressar què havia estat per a elles el projecte, la seva existència i què és el que esperaven o desitjaven per al seu futur. Més tard es va realitzar un dinar comunitari i un bingo musical amb clàssics iconics per al col·lectiu, amb què es va gaudir i va celebrar la fi d'aquest curs.

UNIVERSITAT DE BARCELONA
Facultat de Psicologia

La Universitat va a l'Institut a parlar sobre Cànnabis, genètica i trastorns mentals

Araceli Rosa¹, Mar Fatjó-Vilas^{1,2}, Bárbara Arias¹

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

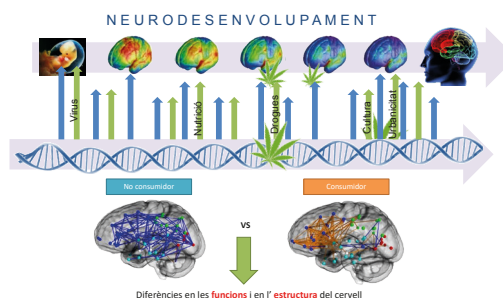
FIDMAG
Germania Research Foundation

¹ Secció Zoologia i Antropologia Biològica. Departament Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. ² FIDMAG Research Foundation, Barcelona.

Assignatura del Màster d'Antropologia Biològica: "Epidemiologia Genètica I: Mètodes i Aplicacions"

- El desenvolupament del nostre sistema nerviós central està modulats per factors genètics i factors ambientals.
- S'ha demostrat que consumir cànnabis incrementa el risc per desenvolupar trastorns mentals greus.
- L'edat a la que s'inicia el consum, així com la càrrega genètica individual modulen la susceptibilitat als efectes derivats d'aquest consum.

L'objectiu d'aquesta xerrada-taller és mostrar als/les alumnes d'ESO els efectes del consum de cànnabis sobre el desenvolupament i funcionament del cervell i, de manera més concreta, com el tipus de cànnabis i la freqüència de consum influeixen en l'aparició de trastorns mentals i/o alteracions cognitives (problemes de memòria o atenció, per exemple). Explicar com les petites diferències que existeixen entre el genoma de dues persones són responsables, en part, de les diferències en l'efecte que el cànnabis produeix en aquestes persones.

Un percentatge elevat d'adolescents (~23%) consumeix cànnabis. Mitjançant aquesta xerrada-taller, els nostres estudiants del Màster d'Antropologia Biològica comparteixen el seu coneixement sobre el tema i conversen amb els adolescents sobre els riscos del consum de substàncies.

Com arribem a l'Institut?

- Oferim la xerrada a Instituts de secundària
- Convidem als nostres estudiants de màster a participar en aquesta experiència
- Recollim les peticions de diferents instituts de secundària
- Seleccionem els instituts on farem les xerrades
- Contactem amb l'institut per conèixer les característiques de l'alumnat, els seus coneixements previs sobre el tema i les necessitats especials
- Visitem l'Institut amb els estudiants per fer la xerrada-taller
- Avaluem l'opinió de l'Institut sobre la nostra feina tant dels estudiants com del professorat
- Els nostres estudiants avaluen la seva experiència en aquesta activitat

Visita a l'Institut

La visita a l'Institut està estructurada en dues parts:

1. Xerrada teòrica breu: Els estudiants de Màster exposen durant uns 20' el tema de la xerrada

2. Joc de rol: Proposem un joc de rol per fer participar activament als estudiants de l'Institut

JOC DE ROL:

Comprovant la interacció entre el consum de cànnabis, el component genètic i el risc per trastorn mental

1er joc de cartes: decideixo si fumo o no i quant
(és una decisió individual)

NO FUMAR (No, no, yo paso...)	CONSUMIDOR ESPORÁDICO (Es que mis amigos siempre fuman...)	1 PORRO A LA VIDA (Sólo lo he probado una vez)
1 PORRO A LA SEMANA (Sólo los finés cuando salgo de fiesta, sino me lo paso bien)	1 VEZ AL DÍA (Es que sino no puedo dormir...)	LO NECESITO ANTES DE CADA COMIDA (Claro, es que sino, tengo hambre...)

- Cada carta porta en **vermell** el risc associat a presentar un trastorn. Una vegada tenen la carta, els 6 alumnes s'endrecen **per ordre de menor a major risc**

2on joc de cartes: decideixo quan començo a
consumir (és una decisió individual)

NO CONSUMEIXO	VAIG COMENÇAR A CONSUMIR ABANS DELS 15 (x4)	TINC 22 ANYS I HE COMENÇAT A FUMAR ARA (x2)
------------------	--	--

- Començar a consumir abans/després del 15, multiplica el risc anterior. Cada estudiant agafarà una carta i multiplicarà el risc per l'anterior. Després de fer aquesta operació es tornaran a ordenar de menor a major risc

3er joc de cartes: quin risc genètic tinc
a partir de dades familiars* (no hi ha
decisió, s'assigna aleatòriament)

SENSE FAMÍLIA AFECTADA	UNA AVIA (x1)	UN PARELLON BASTÉ (x2)	UNA GERMÀNA (x3)
------------------------------	------------------	------------------------------	------------------------

- Per establir el risc genètic, el més fàcil és observar a la família. Quan més proper sigui el familiar afectat, més risc té la persona de desenvolupar el trastorn. Amb aquesta carta cada estudiant multiplicarà de nou el seu risc i es tornaran a ordenar

*actualment, i per fenotips com el trastorn mental, les dades familiars són les més fiables per determinar el risc genètic

Practicums i TFG, una oportunitat per introduir l'ApS als ensenyaments universitaris

Silvia Busquets¹, Marta Camps¹, Gustavo Llorente², Cristina Madrid³, Francesc Oliva³, Teresa Sauras², Vanessa Soto⁴, Mar Grasa¹

¹ Departament de Bioquímica i Biomedicina Molecular, Facultat de Biologia; ² Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals, Facultat de Biologia; ³ Departament de Genètica, estadística i Microbiologia, Facultat de Biologia; ⁴ Departament de Patologia i Terapèutica Experimental, Facultat de Medicina i Ciències de la Salut; Grup d'Innovació Docent "Coordinació Pràctiques i TFG de Biologia (CBP)"

Un model de Practicums+TFG

La Facultat de Biologia contempla la realització de les assignatures Pràcticum I, II i TFG conjuntament, amb l'objectiu d'afavorir la immersió dels estudiants en únic projecte, ja siguin de recerca o de perfil tècnic, però sempre vinculats a l'exercici de la seva futura professió. Aquest model posa a l'estudiant al centre del procés d'aprenentatge amb una projecció cap el seu futur laboral.

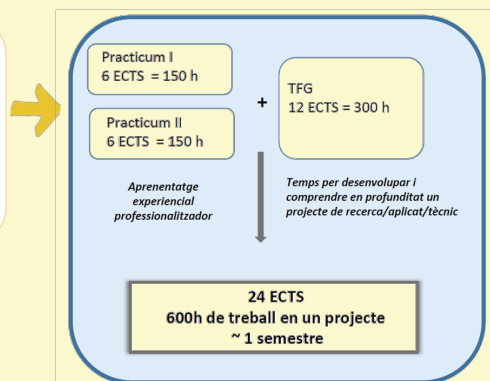
Als graus de Biologia i Ciències Ambientals s'oferten projectes d'ApS.

Projecte ApS

En el curs 2020-21, es van realitzar 471 projectes de PI+PI+TFG en el conjunt dels cinc graus, dels quals un 10 van desenvolupar projectes d'Aprenentatge-Servei (ApS). Tenim potencial de creixement!

Entitats ApS

Els TFGs vinculats a ApS s'han realitzat en Entitats Externes (ajuntaments, fundacions, agències públiques, empreses) convertint-se, per tant en una eina de docència que incorpora la transferència a la societat.

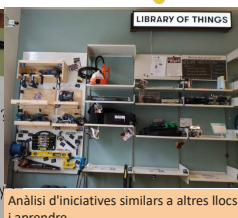
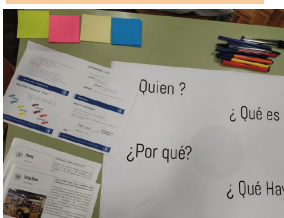
2 exemples

PROJECTE: La Biblioteca de les Coses

ENTITAT: Fundació per la Reducció de Residus

- 1 OBJECTIU: Registar el procés col·laboratiu de disseny de la Biblioteca de les coses i impulsar el seu disseny com a espai de préstec d'objectes d'ús esporàdic al veïnat

Procés participatiu amb el veïnat pel disseny de l'espai i l'activitat

LIBRARY OF THINGS

ANÀLISI D'INICIATIVES SIMILARS A ALTRES LLOCS I APRENDE

CÀLCUL DE L'ESTALVI EN MATERIAL I REDUCIÓ DE L'IMPACTE AMBIENTAL

12 PROJECTES 17/05/2021 08:30p/Relat 2021

El projecte d'una biblioteca de coses

Com a exemple de Barcelona, veiem que aquest servei pugui donar resposta a les necessitats actuals del barri. Serà un espai comunitari on es puguin compartir objectes que no es fan servir sovint, però que són útils i que podrien ajudar a reduir el consum i, per tant, l'impacte ambiental. Aquest model de servei veia utilitat. Aquest model de servei veia utilitat.

Comunicació a la gent del barri

PROJECTE: Redistribució de peix a menjadors socials

ENTITAT: Fundació Canpedró/UB

- 2 OBJECTIU: Cercar fonts de peix pel menjador social de la Fundació Canpedró

Càlcul de la dieta a Canpedró

TIPUS D'ALIMENT	RECOMANACIÓ SETMANAL PER 1 APAT (ASP)	CONSUM SETMANAL CANPEDRÓ	DINAR
Verdures i hortalisses	7 racions	2,75	
Fruta fresca	7 racions	3,15	
Farines integrals	7 racions	3,15	
Fruta seca	0-1 grauat		
Làctics	0-1 racions	3,25	
Carn	3-4 racions per setmana	5,18	
Corn blanca	2-3 racions	1,88	
Corn vermella	màxim 2 racions	3,35	
Peix	3-4 racions per setmana	1,24	
Ous	3-4 racions per setmana	0,50	
Llegums	3-4 racions per setmana	1,15	

Taula 9. Comparació de racions setmanals de grups d'aliments per un apat (hortalisses, fruita, farinacis, fruita seca i làctics) o bé globalment per setmana (carn, peix, ous i llegums) a una dieta equilibrada segons l'Agència de Salut Pública¹⁰ i a la dieta de la Fundació Canpedró.

ANÀLISI D'INICIATIVES A ALTRES LLOCS I APRENDE

Entrevistes amb stakeholders

"LA SERIGRAFIA AMB TINTES NATURALS. UNA MIRADA CAP L'ORIGEN". UNA EXPERIÈNCIA APS AL CONTEXT DEL PROJECTE "COMPARTIR IDEES".

Experiència ApS al context del projecte "Compartir Idees"

La Universitat va a l'Institut", desenvolupada el dijous **3 de juny de 2021** a l'**IES Lluís Vives de Barcelona** la Classe/Taller adreçada a un conjunt de 9 alumnes de primer de Batxillerat i, que imparteix els estudiants de Grau en Belles Arts de l'assignatura **UEA NOUS RECOBRIMENTS I CONTINENTS EN ART**, expliquen des d'una perspectiva de sostenibilitat, com l'estampació i impressió en Serigrafia amb tintes d'origen natural, es pot recuperar com a medi de treball gràfic i alhora respectuós amb el medi ambient. Es convida als assistents a la preparació de les tintures naturals per poder ser espessides per la seva aplicació serigràfica. Es treballa amb la imatge del logotip de l'escola que és imprès sobre paper i sobre teixit de cotó (borsa).

L'experiència permet als participants conèixer el sistema d'impressió en serigrafia, motivant la seva participació i reflexió entorn de les possibilitats de la Serigrafia com a medi artístic i alhora una possibilitat laboral dins del camp de les arts gràfiques de forma sostenible.

L'alumnat (ApS) adquireix a l'activitat, continguts i competències dels estudis cursats alhora que implementa un servei a la comunitat mitjançant aquesta iniciativa lligada a la seva professionalització.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

JULIO CÉSAR ORTEGA SOLANO
RAFAEL ROMERO PINEDA
JOAN MIQUEL PORQUER RIGO
MARIA LLUÏSA CARRERA DORIA
LAURA SÁNCHEZ PARLERM

UN PROJECTE D'INNOVACIÓ EDUCATIVA CREAT PEL GRUP D'INNOVACIÓ DOCENT CONSOLIDAT (GIDC), ATESI (ART, TERRITORI, ESTRATÈGIA DOCENT, SOSTENIBILITAT I INTERVENCIÓ SOCIAL), CODI UB: GINDO-UB/162 ([HTTP://WWW.UB.EDU/RIMDA/CONTENT/ATESI](http://www.ub.edu/rimda/content/atesi)), DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA, SOTA LA RESPONSABLE, LA DRA. EULÀLIA GRAU, EL DR. JOAN MIQUEL PORQUER I EL DR. ANDRÉS ORTEGA, DE LA FACULTAT DE BELLES ARTS, DEPARTAMENT D'ARTS I CONSERVACIÓ RESTAURACIÓ, DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA. EL GRUP ATESI PROPOSA ACCIONS DE PROMOCIÓ SOCIAL I DE SOSTENIBILITAT A TRAVÉS DE L'ART.

SANTA EUGÈNIA DEL CONGOST I LA RECUPERACIÓ D'UNS RECORDS

Projecte d'atansament a la població a fi de recuperar la seva memòria social, registrar-la i treballar-la amb una metodologia que integra l'actuació conjunta d'administracions, experts, centres docents i ciutadans/es; per a la realització d'obres i accions artístiques (instal·lacions efímeres, performances, elaboració de tallers oberts, exposicions commemoratives dels actes, etc. Així com la difusió en congressos i revistes...

En les accions artístiques efímeres participen estudiants en règim de col·laboració en el marc del conveni de pràctiques d'aprenentatge servei (APS) de la Facultat de Belles Arts UB. També amb la col·laboració d'estudiants de centres d'ensenyament de la comarca d'Osona d'ensenyaments obligatoris i postobligatoris.

Disseny: Andrés Ortega Cruz i Nora Candanedo Parramon

Accions portades a terme:

Jornades:

- 2017- Presentació del projecte a les II Jornades de recerca i divulgació Art + Social + Tèxtil'17 a la Sala de juntes de la Facultat de Belles Arts (<http://artsocialtextil.com/jornades>).
- 2018- Presentació de la metodologia d'innovació educativa, en forma de ponència a Madrid, al IX Congreso Nacional y I Europeo de Aprendizaje-Servicio en Educación Superior.
- 2019- Primera Trobada, festiva veïnes/veïns estudiants i professorat per fer un primer contacte, intercanviar informacions, conèixer l'espai, fer una recollida simbòlica de residus a l'entorn dels antics safareigs de Santa Eugènia del Congost i la Font. 28/4/2019
- 2019- Segona Trobada, per refer la memòria col·lectiva; el 11 de maig de 2019, a la Sala d'actes de l'Ajuntament de Tagamanent a Santa Eugènia del Congost i a la zona dels safareigs i la font.
- 2019- Tercera trobada, presentació interactiva de la publicació "Quadern 1. Rastres de memòria no escrita. D'experiències entrecruades a Santa Eugènia del Congost" i Acció performàtica d'Aurembiaix Ainsa; el 14 de desembre de 2019, a la Sala d'actes de l'Ajuntament de Tagamanent a Santa Eugènia del Congost.
- 2021- Quarta trobada, festiva veïnes/veïns estudiants i professorat per conèixer l'espai, intercanviar records, fer performance per recordar el recorregut que es feia per recollir aigua amb cànirs a la desapareguda font. Performance, estendre la roba per assecar després de rentar-la als desapareguts safareigs.
- 2019- Primera exposició de les activitats realitzades en el projecte fins al moment, el 26 de juliol de 2019, a la Sala d'actes de l'Ajuntament de Tagamanent a Santa Eugènia del Congost.
- 2021- Segona exposició d'obres d'art realitzades per l'alumnat de secundària i universitat, del 21 de juny al 5 de juliol de 2021, a la Sala d'actes de l'Ajuntament de Tagamanent a Santa Eugènia del Congost.
- 2018- Capítol: Article específic i una proposta d'activitat docent a la publicació "Genealogies comunitàries. Art, investigació i docència".
- 2019- Quadern 1. Rastres de memòria no escrita. D'experiències entrecruades a Santa Eugènia del Congost. (Publicació de totes les trobades realitzades).
- 2019- Butlletí d'informació i opinió Associació Amics de Tagamanent Núm. 89 Maig 2019. DL: B-2656-1984. Pàg. 8-9.
- 2019- Butlletí d'informació i opinió Associació Amics de Tagamanent Núm. 91 Desembre 2019. DL: B-2656-1984. Pàg. 38-39.
- 2021- Butlletí d'informació i opinió Associació Amics de Tagamanent Núm. 94 Maig 2021. DL: B-2656-1984. Portada i Pàg. 20-25.

GeoMinecraft

UNA ACTIVITAT DE GEOLOGIA PER A LES AULES PREUNIVERSITÀRIES

Guillem VIÑOLAS*, Elisabet PLAYÀ*,
Miguel SANCHEZ**, Núria ROCA*

GRUP CONSOLIDAT D'INNOVACIÓ DOCENT DE GEOQUÍMICA, ROQUES ÍGNIES, METAMÓRFIQUES I
SEDIMENTÀRIES (GI-GRIMS)
GRUP D'INVESTIGACIÓ DE GEOLOGIA SEDIMENTÀRIA
*FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA TERRA, UNIVERSITAT DE BARCELONA
**INSTITUT JESUS MARIA (BARCELONA)

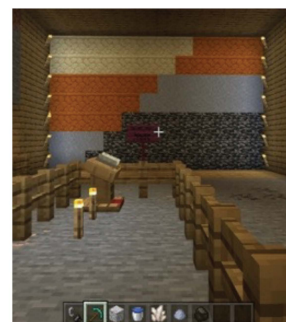
GRUP DE
GEOLOGIA SEDIMENTÀRIA

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

L'activitat presentada ha estat creada en el context integral de la plataforma gratuïta Minecraft Education. Es treballen diferents aspectes de la Geologia, intrínsecament associats al propi joc, però emmarcats en un context lúdic en què el fil conductor és una gimcana virtual generada a partir d'un món imaginari, dissenyat i programat específicament per a aquesta activitat.

El públic destinatari és alumnat d'Educació Primària (10-12 anys) o ESO-Batxillerat (12-17 anys). Aquesta activitat pot ser emprada per al professorat per contextualitzar una lliçó del temari de Ciències de la Terra, o bé per introduir-lo de forma amena i pràctica i aprofitar els seus continguts per presentar els conceptes teòrics associats. Les instruccions detallades es poden trobar en l'arxiu associat o a <https://www.ub.edu/portal/web/ciencias-terra/geominecraft>.

Aquesta activitat forma part del conjunt d'activitats que ofereix la Facultat de Ciències de la Terra per a estudiants i professorat de secundària, com a activitats de divulgació i promoció de la Geologia.

Imatge d'una de les proves de GeoMinecraft. En ella els estudiants han de realitzar el tall geològic que apareix a la pantalla

Pas 1

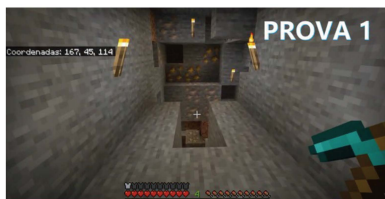
Pas 3

Pas 2

Descarrega de franc el videojoc al web oficial de Minecraft Education Edition.

Descarrega gratuïtament l'activitat proposada per jugar a la classe.

Demana els usuaris necessaris per accedir gratuïtament a Minecraft Education Edition.

Imatge d'una de les proves de GeoMinecraft on s'ha d'utilitzar el pic per extreure minerals d'una mina

ORIGEN DE GeoMinecraft

El disseny i programació del món virtual forma part d'un projecte de **TFG del Grau de Geologia UB**, realitzat en clau **ApS virtual**, amb l'objectiu global de generar activitats de divulgació de la Geologia i promocionar el trànsit Secundària-Universitat (Sáez i Domínguez, 2014). L'activitat s'engloba en el projecte d'innovació docent 2020PID-UB/03.

REFERÈNCIES

Sáez, J.M., Domínguez, C. (2014). Integración Pedagógica de la aplicación Minecraft Edu en Educación Primaria: Estudio de un caso. *Píxel-Bit. Revista de Medios y Educación*, 45: 95-110.

AGRAÏMENTS

Agraïm la col·laboració incondicional prestada per l'institut Joan Segura i Valls, de Santa Coloma de Queralt, i a tots els alumnes de primer d'ESO que han fet possible la primera versió.

NOVETAT DE GeoMinecraft

Des del final del curs escolar 2020/2021, el projecte GeoMinecraft ha donat un gir cap a una versió molt millorada i professionalitzada gràcies a la participació del geòleg i professor del batxillerat de ciències de l'institut Jesus Maria de Barcelona, Miguel Sanchez. Podeu consultar més informació i veure les especificacions del joc a (<http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/184231>).

Imatge del panell inicial de la nova versió de GeoMinecraft (Minecraft Education Edition)

Jornada “Experiències d’aprenentatge servei a la
Universitat de Barcelona”: desenvolupament i experiències presentades

Grup ApS(UB)

IDP-ICE

Universitat de Barcelona

2021/2022

—

Disseny fet per Clara Godes